

*„Musicie od siebie wymagać, nawet,
gdyby inni od Was nie wymagali.”*

Jan Paweł II

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

Miasta i Gminy Siewierz
na lata 2004 – 2006 i 2007 - 2013

SIEWIERZ

- lipiec 2004 -

SPIS TREŚCI

	Str.
<i>I Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.....</i>	<i>4</i>
<i>II Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza miasta i gminy Siewierz na obszarze objętym wdrażaniem planu .....</i>	<i>5</i>
1. Położenie, powierzchnia, ludność	5
2. Środowisko przyrodnicze.....	8
3. Turystyka.....	9
3.1 Baza rekreacyjno-sportowa.....	10
3.2 Baza kulturalna.....	11
3.3 Baza gastronomiczna.....	14
3.4 Ruch turystyczny	15
4. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego.....	16
4.1 Obszary chronione na podstawie prawa geologicznego i górniczego	16
4.2 Polityka przestrzenna miasta i gminy	17
5. Infrastruktura komunalna.....	18
5.1 Komunikacja zbiorowa	18
5.2 Sieć elektryczna.....	20
5.3 Sieć gazowa.....	20
5.4 Sieć wodociągowa.....	21
5.5 Sieć kanalizacyjna	22
5.6 Gospodarka odpadami.....	23
5.7 Sieć telekomunikacyjna	24
5.8 Drogi.....	24
6. Własność nieruchomości.....	27
7. Stany obiektów dziedzictwa kulturowego	32
8. Jednostki oświatowe na terenie miasta i gminy.....	36
9. Służba zdrowia.....	46
10. Identyfikacja problemów	49
11. Gospodarka	50
11.1 Główni pracodawcy, podstawowe branże, ilość zatrudnionych w danych sektorach	50
11.2 Rolnictwo	51
11.3 Usługi, handel	53
11.4 Identyfikacja problemów	55
12. Sfera społeczna.....	56
12.1 Sytuacja demograficzna i społeczna terenu, wiek ludności, poziom wykształcenia, wielkość populacji w wieku produkcyjnym oraz poziom bezrobocia.....	56

12.2 Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym poziom bezpieczeństwa.....	65
12.3 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia.....	67
12.4 Rynek pracy	70
12.5 Identyfikacja problemów	70
<i>III Zadania polegające na poprawie sytuacji na terenie miasta i gminy Siewierz.....</i>	<i>71</i>
1. Zmiany w strukturze gospodarczej terenu, w tym zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	71
2. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury	71
3. Zmiany w sposobie użytkowania terenu.....	72
4. Poprawa stanu środowiska naturalnego	72
5. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców, w tym zmiany w strukturze zamieszkania	72
<i>IV Realizacja zadań i projektów w latach 2004 – 2006 i 2007 - 2013.....</i>	<i>73</i>
<i>V Powiązanie projektów z innymi działaniami, realizowanymi na terenie miasta i gminy.....</i>	<i>75</i>
<i>VI Oczekiwane wskaźniki Planu Rozwoju Lokalnego.....</i>	<i>76</i>
<i>VII Plan finansowy na lata 2004 – 2006 i następne .....</i>	<i>77</i>
<i>VIII System wdrażania Planu.....</i>	<i>83</i>
<i>IX Sposoby monitoringu i społecznej oceny realizacji Planu.....</i>	<i>84</i>
1. System monitorowania oraz sposób oceny realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.....	84
2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.....	84
3. Public relation Planu Rozwoju Lokalnego	85

I. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego zwany dalej Planem obejmuje miasto i gminę Siewierz, tj. miasto Siewierz i 10 sołectw:

RYSUNEK Nr 1. Miasto i Gmina Siewierz.

Merytoryczną podstawą Planu Rozwoju Lokalnego jest Narodowy Plan Rozwoju przyjęty ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. i Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie przyjęcia Narodowego Planu Rozwoju.

Plan jest spójny ze strategią województwa śląskiego i strategią powiatu będzińskiego. Na poziomie regionalnym i lokalnym projekty zawarte w planie wdrażane mogą być w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

W Planie przewidziana jest współpraca z gminami powiatu będzińskiego i innymi gminami spoza powiatu. Realizacja Planu obejmuje lata 2004 – 2006 i następne, co pozwolić może na konsumpcję środków z Funduszy Strukturalnych również w następnym okresie programowania, spójnym z okresem programowania Unii Europejskiej. Według wstępnych prognoz w latach 2007 – 2013 na politykę regionalną, czyli między innymi na budowę dróg i ochronę środowiska, z unijnego budżetu przypadąć będzie na Polskę około 70 mld euro.

II Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza Miasta i Gminy Siewierz na obszarze objętym wdrażaniem planu.

1. Położenie, powierzchnia, ludność.

Miasto i Gmina Siewierz leży w centralnej części województwa śląskiego na wyżynie śląskiej, w przeważającej części na wysokości ponad 300 m n.p.m. Są to wysokości odpowiadające niskiej wyżynie. Z kolei w powiecie będzińskim gmina leży w północno-wschodniej jego części.

RYSUNEK Nr 2. Lokalizacja Miasta i Gminy Siewierz w powiecie będzińskim.

Od południa graniczy z Dąbrówą Górniczą, od południa i południowego-zachodu z Gminą Mierzęcice, od zachodu z Gminą Ożarówica (powiat tarnogórski), od północy z gminami powiatu myszkowskiego – Koziegłowy i Myszków, a od wschodu z gminami powiatu zawierciańskiego Poręba i Łazy.

TABELA Nr 1. Liczba ludności w mieście i gminie.

Jednostka administracyjna		Liczba ludności	%
Siewierz		5.549	45,7
G M I N A	- Gołuchowice	432	3,6
	- Podwarpie	605	5,0
	- Dziewki	622	5,1
	- Żeliszawice	1.361	11,2
	- Brudzowice	1.215	10,0
	- Nowa Wioska	129	1,1
	- Tuliszków	116	1,0
	- Warężyn	503	4,1
	- Wojkowice Kościelne	1.244	10,3
	- Leśniaki	357	2,9
Razem		6.584	54,3
RAZEM MIASTO I GMINA		12.133	100

Dane: czerwiec 2004r.

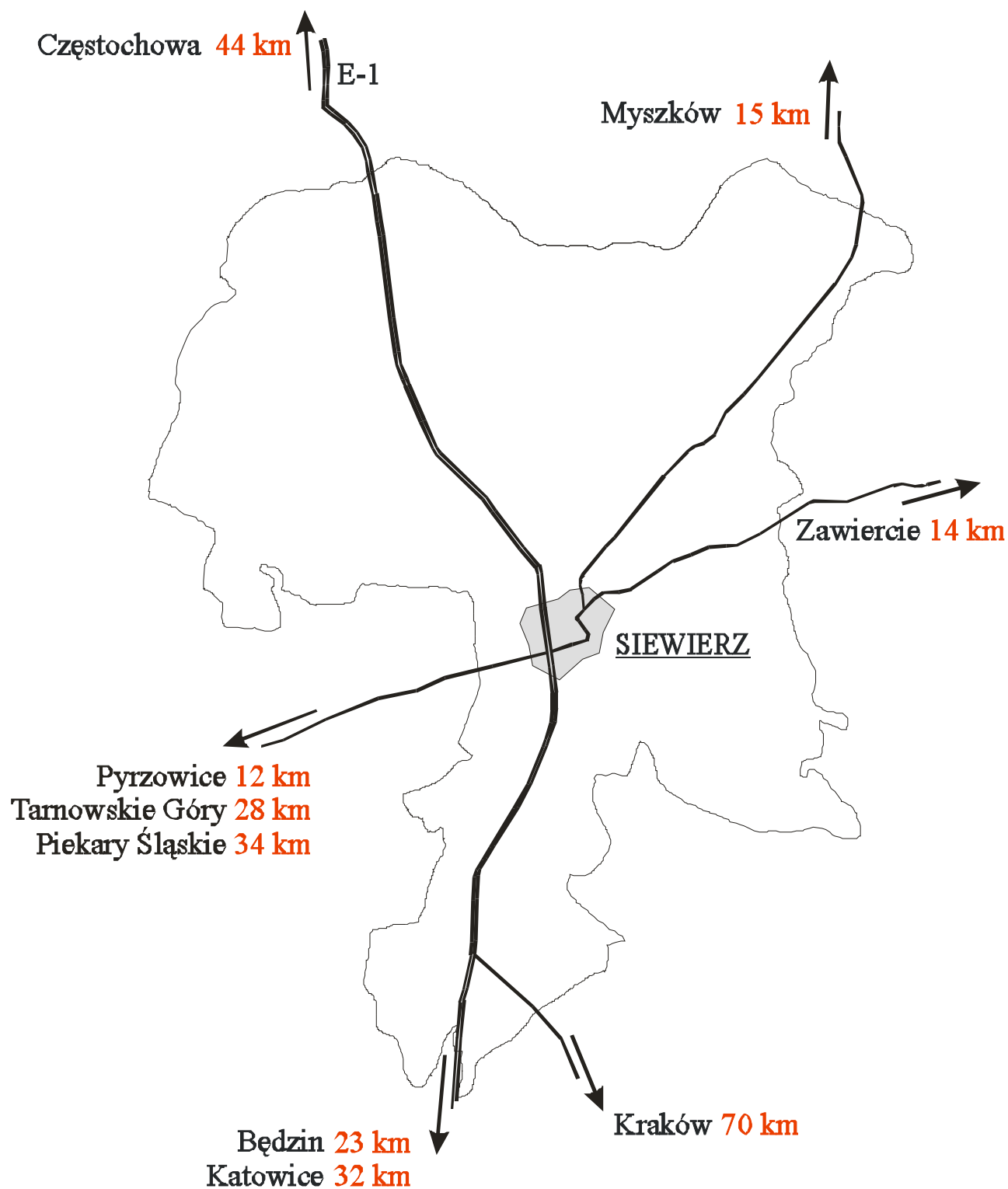
Ludność miasta i gminy Siewierz stanowi ok. 8% mieszkańców powiatu. Powierzchnia administracyjna miasta i gminy Siewierz wynosi 115,76 km², z tego 34,03% przypada na miasto a 65,97% na sołectwa.

TABELA Nr 2. Powierzchnia ewidencyjna miasta i poszczególnych sołectw w hektarach.

Siewierz	3871,0171
Brudzowice	2935,4810
Dziewki	622,0534
Gołuchowice	416,9717
Leśniaki	207,0808
Nowa Wioska	93,6539
Tuliszków	149,9437
Warężyn	435,1332
Wojkowice Kościelne	1254,4867
Żeliszawice	1387,8503
RAZEM	11373,6718

Miasto położone jest 32 km od Katowic, 44 km od Częstochowy, 28 km od Tarnowskich Gór, 34 km od Piekar Śląskich, 23 km od Będzina 14 km od Zawiercia i 15 km od Myszkowa.

RYSUNEK Nr 3. Tabela odległości innych miast od Siewierza

Klimat Siewierza i sołectw jest dość zróżnicowany z dominacją klimatów lokalnych (mikroklimat) o cechach kontynentalnych. Średnie temperatury są dość wysokie, stosunkowo duża jest częstość ulew i gradów. Na lokalny klimat istotny wpływ wywiera Zalew Przeczycko – Siewierski.

Na podstawie posiadanych danych obrazujących średnie temperatury, absolutnie najwyższe temperatury notowano w wysokości 36°C natomiast najniższe -31,3°C. Amplituda temperatury wynosi więc 67,3°C. Liczba dni gorących z temperaturą powyżej 25°C wynosi 36,3, natomiast mroźnych z temperaturą od -1°C wynosi 39,5, a dni z przymrozkami – w granicach 0°C – 91,1.

Dane: Ocena stanu środowiska naturalnego oraz program jego ochrony do roku 2000 dla miasta i gminy Siewierz. Instytut Kształtowania Środowiska, Katowice 1985 r.

2. Środowisko przyrodnicze.

Miasto i gmina Siewierz posiada dobre warunki ekologiczne. Tereny o stwierdzonych wartościach przyrodniczych zajmują w gminie ok. 5000 ha. Związane są one głównie z kompleksem leśno-łukowym (las Szeligowiec, las nad Trzonią, łąki między doliną Trzoni i Brynicy) w północno-wschodniej części gminy, z rejonem Czekanki, z dolinami cieków wodnych (w szczególności doliną Czarnej Przemszy, Mitręgi, Potoku Żeliszawickiego i Trzoni), ze zbiornikiem wodnym Zalewem Przeczycko – Siewierskim oraz okolicami kopalni piasku podsadzowego „Kuźnica Warężyńska”. Ponad połowa lasów należy do Nadleśnictwa Siewierz.

TABELA Nr 3. Struktura użytkowania terenów w gminie Siewierz.

Rodzaj terenu	Powierzchnia (w ha)	%
Tereny zurbanizowane	313,7	2,7
Tereny rolnicze	6 318,9	56,4
Tereny leśne	3 553,5	30,7
Tereny przemysłowe	126,3	1.1
Tereny przezn. pod transport	410,3	3.5
Zbiorniki i ciek wodne	413,7	3.6
Pozostałe	226,9	2.0
Razem	11 576	100

Gmina charakteryzuje się znaczną powierzchnią terenów otwartych. Składają się na nią: zalew, stawy, pola, łąki, lasy, przeciętne dolinami rzek i potoków. Stanowią one dużą wartość przyrodniczą i krajobrazową miasta i gminy.

W strukturze terenów rolniczych przeważają gleby średniej jakości pod względem klasy bonitacyjnej. Gospodarstwa są rozdrobnione, a struktura produkcji rolnej jest przestarzała.

Gmina Siewierz charakteryzuje się urozmaiconą hydrografią. W części północnej przez teren gminy przepływa rzeka Brynica, a przez część wschodnią i południową Czarna Przemsza. Sieć hydrograficzną uzupełniają dopływy tych rzek (Trzonia, Czczówka – dopływ Brynicy, Trzebyczka, Mitręga, Potok Żeliszawicki, Smudzówka, Pustkowiec, Jordan – dopływ Czarnej Przemszy). Podstawowe znaczenie ma jednak zbiornik zaporowy na rzece Czarnej Przemszy – Zalew Przeczycko – Siewierski, wybudowany w 1963r., o powierzchni ok. 570

ha, w tym w Mierzęcicach 170 ha. Przemsza powyżej Siewierza oraz Mitręga należą do nielicznych rzek w woj. śląskim, płynących w naturalnych, nieuregulowanych korytach.

Na terenie gminy są również stawy rybne w dolinie potoku Mitręga o og. pow. 40 ha i przy ul. Warszawskiej, o og. pow. 1,5 ha.

Na terenie gminy powstanie zbiornik przeciwpowodziowy w wyrobisku kopalni piasku podsadzowego „Kuźnica Warężyńska” o pow. całkowitej ok. 600 ha, z tego w gminie 108 ha.

Znaczna część terenu gminy jest w użytkowaniu górniczym kopalni odkrywkowych:

- Górnicze Zakłady Dolomitowe – Kopalnia Siewierz
- Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych w Katowicach z/s w Będzinie – Łagiszy - Kopalnia Dolomitu „Nowa Wioska”
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Promag”
- Kopalnia Piasku „Kuźnica Warężyńska” w Dąbrowie Górniczej, której część terenu znajduje się w gminie Siewierz.

Siewierz posiada istotne walory przyrodnicze, które powinny być chronione, albowiem znajduje się tutaj ponad 30 stanowisk gatunków roślin i ponad 20 stanowisk gatunków zwierząt chronionych.

W grupie zieleni urządzonej dominują drzewa i krzewy (sadzone pojedynczo lub w grupach), które uzupełniane są bylinami i roślinami jednorocznymi.

Aktualny stan sanitarny powietrza na obszarze gminy uznać należy za niezadowalający. Stan ten uwidacznia się w szczególności w okresie grzewczym, kiedy następuje znaczne pogorszenie stanu sanitarnego powietrza w porównaniu z sezonem letnim. Wynika to z niekorzystnej struktury grzewczej w gminie, w której przeważają zdecydowanie lokalne kotłownie i indywidualne, tradycyjne źródła ciepła.

3. Turystyka.

Na terenie Gminy Siewierz nie występują duże zakłady przemysłowe, rzutujące istotnie na wielkość emisji zanieczyszczeń. Bezspornym atutem gminy winny być więc jej walory turystyczne i rekreacyjne. Gmina pełni ważną funkcję jako baza turystyczna dla Jury Krakowsko – Częstochowskiej. Ponadto niewielkie odległości od dużych miast (Katowice, Częstochowa i pomniejszych miast Zagłębia – Będzin, Dąbrowa Górnicza, Sosnowiec) przyciągają letników i turystów. Suche i zdrowe powietrze było zaletą do tego stopnia, że w 1922 r. wybudowano sanatorium przeciwgruźlicze. Największą atrakcją turystyczną gminy jest Zbiornik Przeczycko – Siewierski. Nasilony ruch turystyczny występuje latem i w okresie weekendów. Wypoczynek sobotnio-niedzielnny, wypoczynek pobytowy w ośrodkach rekreacyjnych oraz na prywatnych terenach letniskowych, często przedłuża się na okres jesienny (szkolenia, kursy, grzybobranie, wędkarstwo, popularne grillowanie, itp.). Rekultywowane wyrobisko poeksploatacyjne „Kuźnica Warężyńska”, po spełnieniu założonych zamierzeń również będzie generować ruch turystyczny na terenie gminy. Tak Zalew Przeczycko – Siewierski jak i docelowo Kuźnica Warężyńska wymagać będą współpracy z sąsiednimi gminami, tj. Mierzęcicami i Dąbrową Górniczą.

Gmina nie prowadzi monitoringu osób ją odwiedzających. Jednak na podstawie wiarygodnych danych można przyjąć, że jest to liczba około 17 tysięcy osób rocznie.

Na terenie gminy funkcjonują również obiekty świadczące typowe usługi hotelarskie takie jak „Prestige” – 41 miejsc hotelowych, „Motel” – 6 miejsc, „Podkowa” – 22 miejsca, „Zajazd Leśny” dysponujący 40 domkami każdy na 5 osób, Zajazd „Albatros” z 20 miejscami. Ogółem miasto i gmina posiada 289 miejsc hotelowych i motelowych.

Funkcjonuje również jedno pole biwakowe mogące pomieścić ok. 30 namiotów, 10 przyczep kempingowych, 100 samochodów osobowych. Na terenie pola biwakowego znajduje się również boisko do siatkówki.

3.1 Baza rekreacyjno-sportowa.

Bazę rekreacyjno-sportową stanowią:

- trzy obiekty sportowe znajdujące się w Siewierzu, Żeliszławicach i Brudzowicach,
- sale sportowe przy zespołach szkół w Brudzowicach (rok oddania 2001), Siewierzu (2), Wojkowicach Kościelnych, Żeliszławicach. Łącznie 5 sal szkolnych.
- boiska szkolne:
  - Zespół Szkół w Siewierzu,
  - Zespół Szkół w Brudzowicach,
  - Zespół Szkolno Przedszkolny w Żeliszławicach,
  - Zespół Szkolno Przedszkolny w Wojkowicach Kościelnych,
  - Szkoła Podstawowa w Dziewkach,
  - Zespół Szkół (LO) w Siewierzu,
- boiska sportowe, uniwersalne:
  - osiedle „Zachód” (piłka nożna, koszykówka),
- dwa korty tenisowe w ośrodku wypoczynkowym „Warężyno” w Siewierzu,
- letni basen kąpielowy i brodzik dla dzieci – „Warężyno”,
- boiska do piłki siatkowej plażowej,
- tzw. Górki Rejentowskie,
- place zabaw dla dzieci przy ul. Bema, Mostowej,
- tereny wokół zamku,
- ścieżki rowerowe i pieszne,
- tereny rekreacyjne nad Zalewem Przeczycko – Siewierskim,
- stawy dla wędkarzy,

W pobliżu Siewierza znajdują się duże Aqua Parki w Tarnowskich Górach i Dąbrowie Górniczej oraz kryte baseny w Myszkowie, Zawierciu, Będzinie i Żabkowicach.

W mieście i gminie istnieją trzy kluby sportowe:

Ludowy Klub Sportowy „Przemsza” w Siewierzu ul. Sportowa. Zrzesza blisko 100 zawodników z tego jedną grupą seniorów – 30 osób, dwie grupy trampkarzy – 60 osób – piłka nożna, Klasa A. W posiadaniu klubu znajduje się obiekt sportowy, w skład którego wchodzi: ogrodzony teren z dwoma boiskami piłkarskimi i bieżnią sportową oraz budynek wolnostojący, w którym mieszczą się szatnie dla zawodników i sędziów.

Klub zatrudnia dwóch trenerów piłki nożnej oraz gospodarza obiektu. Wszystkie pozostałe funkcje w Klubie pełnione są społecznie.

Ludowy Klub Sportowy „Ostoja” w Żeliszławicach ul. Piastów, w skład którego wchodzi dwie drużyny piłkarskie – juniorów – 20 osób, seniorów – 20 osób, Klasa B. W posiadaniu klubu znajduje się teren z boiskiem sportowym oraz budynkiem, w którym znajdują się szatnie dla zawodników.

Klub zatrudnia jednego trenera i gospodarza.

Ludowy Klub Sportowy „Niwy” w Brudzowicach zrzesza blisko 60 zawodników, z tego jedną grupę 24 osób seniorów oraz przygotowywana grupa trampkarzy ok. 30 osób – Klasa B, piłka nożna. W posiadaniu klubu znajduje się boisko sportowe wraz z pomieszczeniem dla zawodników.

Klub zatrudnia trenera oraz gospodarza.

3.2 Baza kulturalna.

Baza kulturalna to przede wszystkim Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury, przy którym działa wiele zespołów, klubów, stowarzyszeń, kół itp., Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna z filiami.

Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury

Siedzibą Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury jest obiekt przy ul. Słowackiego 2, składający się z 3 segmentów o określonym przeznaczeniu i funkcjach, służących realizacji zadań statutowych instytucji kultury.

W segmencie „A” obiektu mieszczą się i zlokalizowane są:

- biura i pomieszczenia administracyjno-gospodarcze, w tym: pokój instruktorów ko, pokój księgowości, pokój dyrektora instytucji kultury, pokój socjalny,
- pomieszczenia organizacji społecznych, związków i stowarzyszeń, w tym: Polski Związek Wędkarski – Koło w Siewierzu, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Koło w Siewierzu, Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych - Koło w Siewierzu, Stowarzyszenie Mieszkańców Ziemi Siewierskiej „Zgoda”, Polskie Stowarzyszenie Dom Europejski - Koło w Siewierzu, Klub Sportowy „Przemsza” w Siewierzu, Orkiestra Dęta w Siewierzu.

W segmencie „A” obiektu znajduje się:

- sala widowiskowa z 250 miejscami wraz z zapleczem scenicznym i garderobami,
- siłownia sportowo-rekreacyjna,
- sala konferencyjno-szkoleniowa i zajęć wolnoczasowych.

W segmencie „B” obiektu znajduje się:

- pomieszczenie i lokale z przeznaczeniem na działalność biurową,
- sala zajęć (treningowa) Stowarzyszenia Sztuki Walk Dalekowschodnich „Aikido”.

Segment „C” obiektu obejmuje:

- salę balową (przyjęć) wraz z zapleczem scenicznym i pomieszczeniami gospodarczymi,
- pomieszczenie Izby Regionalnej MGOK.

Metraż lokali, pomieszczeń i sal z przeznaczeniem i wykorzystaniem na działalność kulturalną tj. organizację imprez kulturalnych i zajęć zespołów, grup zainteresowań w poszczególnych segmentach obiektu wynosi:

- w segmencie „A” – 436 m²
- w segmencie „B” – 197 m²
- w segmencie „C” – 498 m².

Pomieszczenia, lokale i sale MGOK z przeznaczeniem i wykorzystaniem na działalność merytoryczną (podstawową) zajmujące pow. 1.131m², stanowią 48% ogólnej pow. użytkowej obiektu, wynoszącej 2.347 m².

Formy uczestnictwa w działalności instytucji kultury.

W Miejsko – Gminnym Ośrodku Kultury w Siewierzu istnieją zorganizowane formy czynnego uczestnictwa w kulturze, poprzez funkcjonowanie zespołów, grup i klubów zainteresowań tj:

- Zespołu Pieśni i Tańca „Ziemia Siewierska”
- Kapeli Ludowej „Od Siewierza”
- Przedszkolnego Zespołu Tanecznego „Mały Siewierz”
- Zespołów Śpiewaczo-Obrzędowych Kół Gospodyń Wiejskich (10 zespołów)
- Orkiestr Dętych (4 orkiestry)
- Młodzieżowych Grup Tańca Nowoczesnego – „Hit” i „Atigram”
- Klubu Twórczości Plastycznej, Rękodzieła Artystycznego i Poezji „Severiana”
- Bractwa Rycerskiego Księstwa Siewierskiego (drużyna i grupa tańca dawnego)
- Siłowni sportowo-rekreacyjnej
- Miejskiego Ośrodka Jogingu
- Sekcji Sztuki Walk Dalekowschodnich

W zajęciach stałych zespołów, grup zainteresowań i klubach działających przy instytucji kultury, czynnie uczestniczy 470 osób w różnym przedziale wiekowym.

Do najważniejszych podejmowanych corocznie przez MGOK przedsięwzięć, propagujących i promujących kulturę miasta i gminy Siewierz o zasięgu ponadlokalnym należą:

- ZIMOWE VARIETES W ŚLIZGACH NA MODELACH Z BYŁE CZEGO (I/II)
- DNI ZIEMI SIEWIERSKIEJ (V/VI)
- JURAJSKA GALA FOLKLORYSTYCZNA – ŚWIĘTOJANIE SIEWIERSKIE
- INAUGURACJA ROKU KULTURALNEGO W GMINIE SIEWIERZ (X)
- ZAGŁĘBIOWSKI KONKURS TRADYCYJNYCH WYPIEKÓW – SIEWIERSKA GIEŁDA PIEKARNICTWA I CIASTKARSTWA (X)

Program działalności kulturalnej MGOK obejmuje ponadto organizację licznych imprez i zajęć wolnoczasowych, adresowanych do wszystkich grup wiekowych, m. in.

- Zimowy Uniwersytet Zajęć Inspiracyjno-Artystycznych – ZUZIA (w ramach szkolnych ferii zimowych),
- Miejsko – Gminny Przegląd Artystyczny KGW Ziemi Siewierskiej,
- Finał Miejsko – Gminnego Konkursu Recytatorskiego w ramach Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego MKiS i MEN,
- Miejsko – Gminny Festiwal Artystyczny Dzieci i Młodzieży Ziemi Siewierskiej,
- Wakacyjna Akademia Kulturalno-Artystyczna WAKA (w ramach akcji „Bezpieczne wakacje w mieście”),
- Dożynki Parafialno-Gminne,
- Siewierskie Święto Piezonego Ziemniaka,
- Klubowe Wieczory Twórcze „Severiana”,

a ponadto przedstawienia teatralne dla dzieci, dyskoteki młodzieżowe, turnieje sportowo-rekreacyjne, konkursy i wystawy plastyczne.

Zespoły amatorskiego ruchu artystycznego oraz kluby i koła zainteresowań uczestniczą w ponadlokalnych przeglądach, konkursach i festiwalach tematycznych (taniec, śpiew, recytacja, folklor itp.).

Frekwencja ludności miejscowej i zamiejscowej w organizowanych imprezach kulturalnych na terenie miasta w roku 2003 wynosiła 10.362 osoby.

Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna

Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w im. dr Leona Korusiewicza powstała w 1948 r., a w obecnej siedzibie funkcjonuje od listopada 1983 r. i obejmuje: wypożyczalnię dla dorosłych, czytelną dla dzieci i młodzieży z kąciem czytelnym, czytelną ogólną i oddział audiowizualny. Ponadto biblioteka w Siewierzu nadzoruje i koordynuje działalność trzech filii bibliotecznych w sołectwach: Żeliszawice, Brudzowice, Wojkowice Kościelne. Zgromadzone w całej sieci 70 tys. woluminów tworzy strukturę księgozbioru o charakterze uniwersalnym. Ze zbiorów tych korzysta stale co piąty mieszkaniec gminy. Dzienna liczba udostępnień wynosi przeciętnie ok. 400 książek. Osiągane wskaźniki czytelnicze pozwoliły bibliotece zająć 2 miejsce w rankingu bibliotek miejsko – gminnych województwa śląskiego. Do dyspozycji czytelników są również zbiory specjalne, w tym 586 tytułów „książek mówionych”, ok. 50 tytułów czasopism, wydane na dyskach CD-ROM: encyklopedia multimedialna PWN (geografia, sztuka, cywilizacja), komputerowy słownik języka polskiego, przewodnik bibliograficzny (1978-2001), multimedialna historia Polski, wielki multimedialny atlas historyczny. Od 1992 r. działa wypożyczalnia kaset video, której lista katalogowa zawiera 224 kasety z filmami. W bibliotece istnieje możliwość korzystania z Internetu. Zaspokajając potrzeby lokalnego społeczeństwa w zakresie czytelnictwa i edukacji, organizowane są również liczne imprezy: konkursy, wykłady, spotkania autorskie, występy wolontariatu, aktualne czasowe wystawy tematyczne, lekcje biblioteczne, na których wykorzystywane są aktywne metody nauczania. Księgozbiór wzbogacony o pozycje dotyczące Unii Europejskiej (woluminy, mapy, plakaty, broszury, plansze, waluta), pozwala na poszerzanie wiedzy z zakresu tematyki unijnej. Dużym zainteresowaniem cieszą się imprezy o tematyce regionalnej, są to: odczyty, konkursy, sesje historyczne na temat zabytków i historii ziemi siewierskiej, wystawy zbiorów regionalnych „Severiana”, prezentowane w ramach corocznych obchodów Dni Ziemi Siewierskiej.

W latach 90 – tych biblioteka rozpoczęła działalność wydawniczą, która zaowocowała wydaniem kilku pozycji książkowych, z których najważniejsze to: Stanisław Korusiewicz „Dzieje Księstwa Siewierskiego i Siewierza do roku 1900”, „Echa Siewierskie” – zbiór jednodniówek wydawanych w latach 1933 -1935 w Siewierzu, Jolanta Nowak-Wojdas „Jakiś ślad” – tomik poezji. Biblioteka była również organizatorem i koordynatorem działań zakończonych opracowaniem i wydaniem w 1994 r. monografii pt: „Siewierz, Czeladź, Koziegłowy studia z dziejów Siewierza i Księstwa Siewierskiego.” Biblioteka współpracuje z Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Kultury w Siewierzu i Zawierciu, Wolontariatem Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego w Zawierciu, Prywatnym Muzeum w Ogrodzieńcu, przedszkolem i szkołami w Siewierzu i sołectwach, Towarzystwem Miłośników Ziemi Zawierciańskiej, Narodowym Teatrem Edukacji im. A. Mickiewicza we Wrocławiu.

Według agregatowego indeksu aktywności (miejsce według wskaźnika na 100 mieszkańców – dane statystyczne samorządowych bibliotek) w 2003 roku w obrębie powiatów ziemskich biblioteka w Siewierzu zajęła 2 miejsce. Z kolei

- według liczby zakupionych woluminów 1 miejsce
- według liczby czytelników 4 miejsce
- według liczby udostępnień 1 miejsce

Inne dane odzwierciedlające działalność biblioteki w pierwszym półroczu 2004 r.

Wypożyczenia na zewnątrz:

- liczba czytelników zarejestrowanych od początku roku - 1278 osób dorosłych
- 376 dzieci
- liczba odwiedzin – 7176
- liczba odwiedzin dzieci do lat 15 – 1601
- wypożyczenie książek ogółem – 30476
- wypożyczenia przez dzieci – 5035
- literatura dla dorosłych – 20459
- literatura dla dzieci i młodzieży – 1445
- literatura niebeletrystyczna – 8572
- czasopisma nieoprawne – 1271
- dokumenty audiowizualne – 50

Udostępnienie prezentacyjne (na miejscu):

- liczba odwiedzin – 1708
- ogółem – 6300
- literatura niebeletrystyczna – 6300
- czasopisma oprawione – 10
- czasopisma nieoprawne – 3107
- wideo – 38

Formy promocji książki:

- spotkania autorskie – 1	Frekwencja 60 osób
- konkursy – 8	366
- lekcje biologiczne – 7	185
- wideo i CD – 9	158
- inne spotkania – 17 (np. inscenizacja bajki)	330
- głośne czytanie – 2	31

W roku 2004 Biblioteka była współorganizatorem I Wojewódzkiego Konkursu pod hasłem „Zawsze kocham Cię, Mamo”.

3.3 Baza gastronomiczna.

Bazę gastronomiczną na terenie miasta i gminy stanowią zarejestrowane podmioty gospodarcze, prowadzące działalność gastronomiczną w zakresie usług gastronomicznych: restauracji, kawiarni, lodziarni, małej gastronomii.

Są to:

- w Siewierzu:
  - „Zajazd Leśny” - 140 miejsc konsumpcyjnych
+ dodatkowo 1000 miejsc sezonowo
  - „Podkowa” - 30 miejsc konsumpcyjnych
  - „Motel” - 24 miejsca konsumpcyjne
  - „BZ”(przy stacji benzynowej) - 30 miejsc konsumpcyjnych
  - „Prestige” - 250 miejsc konsumpcyjnych
  - „Zamkowa” - 100 miejsc konsumpcyjnych

- „Jędrusiowa Izba” - 140 miejsc konsumpcyjnych
  - Oberża „Złota Gęś” - 54 miejsca konsumpcyjne
- w gminie:
  - „Albatros” w Brudzowicach - 60 miejsc konsumpcyjnych
  - „Staropolska” w Kuźnicy Piaskowej - 55 miejsc konsumpcyjnych
  - Bar „Pod kołem” - Podwarpie - 32 miejsca konsumpcyjne
  - Bar „Grześ” - Podwarpie - 38 miejsc konsumpcyjnych
  - „Stara Karczma” – Wojkowice Kościelne - 45 miejsc konsumpcyjnych
  - Bar „Concorde” – Tuliszków - 20 miejsc konsumpcyjnych
- inne mniejsze bary przydrożne żywieniowe w:
  - Siewierzu - 120 miejsc konsumpcyjnych
  - gminie - 46 miejsc konsumpcyjnych

Łącznie w restauracjach i barach jest 2184 miejsc konsumpcyjnych w tym 1184 miejsc całorocznie.

W gminie jest jedna pizzeria, 3 lodziarnie oraz pijalnie piwa i napojów chłodzących.

W sektorze hotele i restauracje zarejestrowanych jest 49 podmiotów gospodarczych.

3.4 Ruch turystyczny.

Ruch turystyczny jest zróżnicowany przez cele pobytu, w ślad za tym następuje zróżnicowanie długości pobytu i formy spędzania czasu.

Do celów planowania rozwoju produktów turystycznych niezwykle istotne jest poznanie i usystematyzowanie grup, odwiedzających miasto i gminę.

I grupa: osoby zwiedzające miasto i gminę w ramach wycieczek krajoobrazowych – pobyty kilkugodzinne.

II grupa: pątnicy pielgrzymujący do Sanktuarium Matki Bożej w Częstochowie – pobyty kilkugodzinne i noclegi.

III grupa: osoby odwiedzające miasto w celach degustacji sztuki kulinarnej (słynne na całą Polskę: żurek siewierski, chleb siewierski, gęś siewierska) – pobyty kilkugodzinne.

IV grupa: osoby odwiedzające miasto i gminę w ramach budowy „drugiego domu” w Tuliszkowie i na Czekance – pobyty kilkudniowe lub dłuższe.

V grupa: osoby towarzyszące i odwiedzające mieszkańców „drugiego domu” – pobyty kilkugodzinne lub weekendowe.

Aktywność osób z grupy I dzielona jest między turystykę i w mniejszym stopniu małą gastronomię. Osoby z grupy IV i V odwiedzają miasto i gminę w celach czysto wypoczynkowo-rekreacyjno-turystycznych. Grupa III z reguły nie przemieszcza się, koncentrując się na biesiadowaniu. Grupa II przemieszcza się przez miasto i gminę wypoczywając parę godzin, a ok. 1500 osób oprócz dziennego wypoczynku również nocuje. Z uwagi na inne funkcje pełnione przez miasto i gminę (funkcje administracyjne, oświatowe, kulturowe), koncentruje się tutaj również ruch przyjezdnych o zupełnie odmiennych celach (np. załatwianie spraw zawodowych, służbowych, zakupy, nauka, itp.). Miasto nie prowadzi

rejestru osób prowadzących gospodarstwa agroturystyczne, ale należy przyjąć, że ich nie ma. Ciekawe walory miasta i gminy pozwalają sądzić, że w zasięgu sfery grawitacji Siewierza znajduje się duży obszar Polski.

4. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego.

Na terenie gminy brak jest obszarów prawnie chronionych w stosunku do występujących bogactw i walorów środowiska przyrodniczego. Tylko ujęcia wody posiadają wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej.

4.1 Obszary chronione na podstawie prawa geologicznego i górniczego.

W gminie Siewierz występuje wiele rozpoznawalnych i udokumentowanych złóż surowców mineralnych, których część jest eksploatowana metodą odkrywkową. W południowej części gminy duże powierzchnie terenu zajmują wyrobiska popiaskowe Kopalni Piasku „Kuźnica Warężyńska”, natomiast w środkowej części gminy występują kamieniołomy po eksploatacji wapieni i dolomitów (Nowa Wioska, Żeliszawice ul. Podleśna, Brudzowice, Podwarpie).

TABELA Nr 4. Charakterystyka złóż surowców mineralnych.

Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia złoża (ha)	Złoże eksploatowane przez:
Gołuchowice	Rudy cynku i ołowiu	542,2	nieeksploatowane
Brudzowice	Złoża dolomitu	102,1	Górnice Zakłady Dolomitowe w Siewierzu
Nowa Wioska	Kamienie drogowe i budowlane	38,2	Kopalnia Surowców Drogowych w Będzinie Łagiszy
Podleśna	Kamienie drogowe i budowlane	54,8	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe PROMAG Sp. z o.o. w Żeliszawicach
Podwarpie	Kamienie drogowe i budowlane		
Piwoń	Kruszywa naturalne – żwiry, pospółki i piaski	15,7	
Siewierz	Kruszywa naturalne – żwiry, pospółki i piaski		
Siewierz	Kruszywa naturalne – żwiry, pospółki i piaski	0,56	
Szeligowiec	Kruszywa naturalne – żwiry, pospółki i piaski	12,3	Przedsiębiorstwo Budowlano – Usługowe BUD-LAS Sp. z o.o.
Szeligowiec II	Kruszywa naturalne – żwiry, pospółki i piaski	14,9	
Kuźnica Warężyńska	Piaski podsadzkowe	189	Część obszaru złoża w miejscowości Wojkowice Kościelne

Siewierz	Surowce ilaste ceramiki budowlanej – skały ilaste	8,17	
Brudzowice	Wapienie i margle dla przemysłu wapienniczego	42,8	

4.2 Polityka przestrzenna miasta i gminy.

Cele gminy zostały określone w studium uwarunkowań na podstawie problemów, przy przestrzeganiu wskazań wynikających z uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego oraz w oparciu o sformułowaną wizję przyszłości Siewierza.

Cel główny to:

„Siewierz – prężnym ośrodkiem wytwórczym oraz aglomeracyjnym ośrodkiem turystycznym, o atrakcyjnym środowisku zamieszkania.”

W celu tym zawarta jest intencja znacznego poszerzenia profilu, wzmocnienie ośrodka wytwórczego oraz oferty usługowej miasta i uznania turystyki, jako ważnej dziedziny gospodarki. Istotne jest również zwrócenie uwagi na poprawę jakości środowiska zamieszkania, przez powszechną dostępność do infrastruktury społecznej i technicznej.

Osiągnięcie celu głównego następuje poprzez realizację celów składowych, którymi są:

1. Dostępność do usług publicznych i komercyjnych.
2. Zróżnicowanie i atrakcyjność funkcji turystycznych i wypoczynkowych.
3. Zróżnicowana działalność ośrodka przemysłu, handlu, rzemiosła i spedycji.
4. Równowaga środowiska kulturowego i przyrodniczego – czystość ekologiczna.
5. Sprawność systemu transportowego – w powiązaniach krajowych i wewnątrzgminnych.
6. Zwiększenie liczby odwiedzających gminę w celach turystycznych, rekreacyjnych i wypoczynkowych
7. Przyciągnięcie do Siewierza zamożniejszych mieszkańców celem osiedlenia

Polityka przestrzenna miasta i gminy Siewierz opiera się w szczególności na:

1. Uwzględnianiu występowania kopalin i wykluczeniu zabudowy w obszarze ich występowania i eksploatacji.
2. Zintegrowaniu działań proekologicznych i rozwoju społeczno-gospodarczego.
3. Prowadzeniu wszelkiej działalności inwestycyjnej na terenie występowania stanowiska archeologicznego tylko pod nadzorem archeologiczno-konserwatorskim. W przypadku stwierdzenia reliktywów archeologicznych prace winny być przerwane, a przedmiot zabezpieczony do czasu wydania odpowiednich zarządzeń przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
4. Zapobieganiu rozpraszania się zabudowy mieszkaniowej na terenach dotychczas jeszcze nie zainwestowanych.
5. Zakazie wznoszenia na obszarach ujęć wodnych, znajdujących się w wyznaczonej strefie ochrony bezpośredniej, obiektów nie związanych z pracą wodociągu i urządzeń towarzyszących odprowadzaniu ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi.
6. Szczególnym przestrzeganiu wymagań przepisów ochrony środowiska w przypadku lokalizacji, mogących pogorszyć stan środowiska.
7. Ochronie obiektów wpisanych do rejestru zabytków przez ich zachowanie i konserwację. Wszelkie prace przy obiektach i na terenach zabytkowych oraz w ich

bezpośrednim otoczeniu mogą być prowadzone tylko w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Zachowanie stref ochrony konserwatorskiej.

8. Dostosowaniu gabarytów, wielkości nowych obiektów i charakteru zabudowy do historycznie wykształconego układu przestrzennego i charakteru zabudowy.
9. Zachowaniu przestrzeni publicznej miasta i gminy. Tereny te tworzą w obrębie miasta: jako pierwszorzędne Rynek z pierzejami przyrynkowymi ulic: Piłsudskiego, Kościuszki i Krakowskiej. Drugim przyrynkowym miejscem prestiżowym jest zaułek przykościelny u zbiegu ulic Kościuszki i Ludowej. Przestrzenią publiczną jest również zamek wraz z obszarem rekreacyjnym nad Czarną Przemszą, dalej Plac Wojska Polskiego, Plac Ogródzki i inne. Na obszarze sołectw terenami przestrzeni publicznej są: Kuźnica Świętojańska, obszar pomiędzy ulicami Zachodnią, Dąbrowskiego i Kościelną w Wojkowicach Kościelnych oraz w Żeliszawicach, przy skrzyżowaniu ulic Piastów i Rolniczej.
10. Zwiększaniu powierzchni leśnej poprzez zalesianie nieużytków oraz ograniczenia w prowadzeniu inwestycji liniowych na ich terenie.
11. Zachowaniu zieleni miejskiej, formującej się jako pierścień okrążający miasto i systematycznego jego wzmacniania.
12. Zachowaniu i konserwacji mogił historycznych na cmentarzach.
13. Zakazaniu lokalizowania obiektów zasłaniających widok na zabytek czy też dysharmonizujących przestrzennie i kompozycyjnie z jego elementami.

5. Infrastruktura komunalna.

5.1 Komunikacja zbiorowa.

Na terenie miasta i gminy Siewierz zarejestrowano następującą ilość pojazdów 5742 (dane na 30.06.2004).

TABELA Nr 5.

Pojazdy	Ilość
samochody osobowe	3389
samochody ciężarowe	782
mikrobusy	0
ciągniki rolnicze	645
ciągniki samochodowe i siodłowe (bez rozgraniczenia)	103
motocykle	92
motorowery	138
przyczepy	443
naczepy	109
inne	41
RAZEM	5742

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa relacji Zawiercie – Siewierz – Mierzęcice – Tarnowskie Góry, o długości 43 km. Pociągi kursują również na trasie Siewierz – Zawiercie, długość trasy 15 km. Są to wyłącznie pociągi towarowe, kursujące cztery razy dziennie. Trasa Siewierz – Mierzęcice o długości 7 km jest dla pociągów towarowych, kursujących trzy razy w tygodniu.

Ponadto raz w tygodniu kursują pociągi towarowe relacji Siewierz – Warszawa i Siewierz – Włocławek.

Komunikację zbiorową obsługującą mieszkańców miasta i gminy, tworzy Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach, do którego gmina przystąpiła w 1996 roku.

Miasto i gmina jest dobrze skomunikowana zarówno z Będzinem jak też Zawierciem, Myszkowem, Dąbrową Górniczą i wewnątrz gminy. Wielu przewoźników obsługuje miasto i gminę, z których wymienić można m.in. PKS Zawiercie, Saniko Myszków, PKM Sosnowiec, MZKP Tarnowskie Góry, Meteor Jaworzno i Kłosak Żory, którzy łącznie obsługują 12 regularnych linii. Prócz tego przez Siewierz przebiegają linie dalekobieżne PKS, które umożliwiają przemieszczanie się w dalsze części Polski. W gminie istnieją 84 przystanki, z tego 33 mają wiaty. W ostatnich pięciu latach powstało 11 przystanków.

Wykaz połączeń dalekobieżnych PKS prezentuje niniejsza tabela:

TABELA Nr 6. Wykaz połączeń dalekobieżnych PKS przebiegających przez Siewierz

Lp.	Linia	Połączenie	Obsługa linii
1.	Tarnobrzeg	przez: Kielce – Jędrzejów – Siewierz – Katowice	PKS Tarnobrzeg
2.	Tomaszów Mazowiecki	przez: Piotrków Trybunalski – Radomsko – Częstochowa – Siewierz – Katowice – Żory – Jastrzębie – Wodzisław	PKS Wodzisław
3.	Żywiec	przez: Bielsko – Pszczyna – Katowice – Siewierz – Częstochowa – Wieluń – Sieradz – Turek	PKS Turek
4.	Pajęczno	przez: Częstochowa – Siewierz – Będzin – Katowice	PKS Częstochowa
5.	Częstochowa	przez: Częstochowa – Siewierz – Będzin – Katowice – Skoczów – Wisła	PKS Częstochowa
6.	Częstochowa	przez: Siewierz – Kraków – Myślenice – Rabka	PKS Częstochowa
7.	Myszków	przez: Szczekociny – Myszków – Siewierz – Będzin – Katowice	PKS Myszków
8.	Włocławek	przez: Ciechocinek – Łódź – Częstochowa – Siewierz – Katowice	PKS Włocławek
9.	Katowice	przez: Katowice – Siewierz – Jędrzejów – Busko	PKS Katowice
10.	Ostrowiec Świętokrzyski	przez: Staszów – Jędrzejów – Zawiercie – Siewierz – Będzin – Katowice	PKS Ostrowiec Świętokrzyski
11.	Starachowice	przez: Jędrzejów – Zawiercie – Siewierz – Będzin – Katowice	PKS Starachowice
12.	Jędrzejów	przez: Włoszczowa – Koniecpol – Myszków – Siewierz – Katowice	PKS Jędrzejów

W gminie jest zarejestrowana jedna taksówka i jeden przedsiębiorca prowadzi osobowy transport zbiorowy.

Od miasta Siewierz do najbliższego lotniska w Pyrzowicach, obsługującego krajowy i zagraniczny ruch lotniskowy, jest 12 km.

5.2 Sieć elektryczna.

Teren miasta i gminy Siewierz obsługuje ENION S.A. / Oddział w Będzinie BZE – Rejon Dystrybucji Zawiercie. Miasto i gmina jest w całości zelektryfikowana. Długość sieci nN z terenu miasta i gminy Siewierz wynosi 142.941 km. Stan sieci nN jest dobry w 70%, dostateczny w 15%, a wymaga remontu bądź modernizacji w 15%.

Po 2000 r. wybudowano stacje transformatorowe: S-616 na ul. Polnej w Siewierzu, S-619 w Czekance, S-621 na ul. Stolarskiej w Siewierzu. Po 2000 r. przeprowadzono również modernizację sieci nN w Czekance przy ul. Kieleckiej, wyprowadzono sieć nN z nowowytbudowanych stacji S-616, S-619, S-621 oraz dokonano podziału sieci na poszczególne obwody.

Na terenie miasta i gminy Siewierz jest zainstalowanych 1250 lamp oświetleniowych.

5.3 Sieć gazowa.

Na terenie miasta i gminy Siewierz łączna długość sieci gazowej obsługiwanej przez Górnośląską Spółkę Gazownictwa wynosi 199,76 km, w tym na terenie miasta 59,2 km. W mieście i gminie jest 1925 odbiorców gazu. Szczegółowy wykaz odbiorców z poszczególnych sołectw i miasta prezentuje tabela.

TABLEA Nr 7.

Lp.	Miejscowość	Ilość odbiorców
1	Siewierz	875
2	Gołuchowice	44
3	Leśniaki	25
4	Dziewki	69
5	Żeliszawice	146
6	Nowa Wioska	14
7	Brudzowice	125
8	Podwarpie	106
9	Wareżyn	38
10	Tuliszów	79
11	Wojkowice Kościelne	404
	Razem	1925

W mieście i w sołectwach większość potencjalnych odbiorców znajduje się w zasięgu istniejących sieci. Dla terenów zabudowy lotniskowej, o okresowym użytkowaniu obiektów, bardziej celowe jest użytkowanie gazu płynnego (butle).

5.4 Sieć wodociągowa.

Sieć wodociągowa na terenie miasta i gminy Siewierz nie tworzy jednego spójnego systemu, lecz osiem oddzielnych systemów zaopatrzenia w wodę obszarów wiejskich gminy. Podział taki jest wynikiem rozmieszczenia źródeł zaopatrzenia w wodę z istniejących ujęć oraz zewnętrznymi dostawcami wody. Zaopatrzeniem w wodę na terenie gminy Siewierz zajmuje się:

- Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych (ZUWiK) Siewierz, obsługujący sołectwa gminy Siewierz,
- Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (RPWiK) Zawiercie, obsługujące miasto Siewierz.

Sieć wodociągowa w części północnej gminy, zasilana z czterech ujęć, jest skojarzona i współpracuje ze sobą. Sieć wodociągowa w części południowej związana jest z poszczególnymi ujęciami i stanowi niezależnie działające systemy. Zasoby są znaczne i zapewniają pokrycie potrzeb miasta i gminy, a także mogą służyć sąsiednim gminom.

Wymiany wymagają rurociągi azbestowo-cementowe w Żeliszawicach. Ze względu na małe przepustowości rurociągów spowodowane przewężeniami (np. rurociąg z Czekanki Ø 250 mm na Ø 150 mm), występują okresowe niedobory wody w mieście na końcówkach sieci.

Zaopatrzenie w wodę miasta Siewierz oparte jest na ujęciach głębinowych RPWiK Zawiercie, zlokalizowanych na terenie miasta i gminy:

- ujęcie wody na Chmielowskim o dobrej jakości wody,
- ujęcie wody Czekanka – jakość wody dobra,
- ujęcie o charakterze pomocniczym znajduje się na Placu Strażackim, aktualnie nieeksploatowane – woda wymaga uzdatniania.

Struktura zużycia wody przedstawia się następująco:

• gospodarstwa domowe	62%
• przemysł	7%
• inni odbiorcy	8%
• straty wody wraz ze zużyciem własnym przedsiębiorstwa wodociągowego	22%

Do sieci wodociągowej podłączonych jest ogółem 1870 odbiorców. Całkowita długość sieci wodociągowej na terenie miasta Siewierz, eksploatowanej przez RPWiK Zawiercie, wynosi 21,4 km w tym 19,1 km sieci i 9,3 km przyłączy domowych.

Zaopatrzeniem w wodę sołectw gminy Siewierz zajmuje się ZUWiK Siewierz. Źródłem zaopatrzenia sieci wodnych ZUWiKu są:

- zakupy wody,
- dwa własne ujęcia wód podziemnych,
- ujęcia wód podziemnych należące do zakładów przemysłowych.

ZUWiK kupuje wodę od Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej oraz Gminnego Zakładu Usług Wodnych w Mierzęcicach.

Aktualnie woda z poszczególnych ujęć głębinowych zaopatruje:

- Tuliszów
  - zaopatruje Tuliszów, Podwarpie, Hektary, Marcinków, Wojkowice Kościelne

- Trzebieszawice
  - Żeliszawice
  - Kopalnia Siewierz (GZD S.A.)
  - Ujejsce
  - Czekańska
  - wodociąg grupowy Mierzęcice
- zaopatruje Podwarpie, Zawarpie, Gołuchowice, Siewierz ul. Graniczna
  - zaopatruje Leśniaki, Żeliszawice, Dziewki, Nową Wioskę
  - zaopatruje Dziewki, Brudzowice, Żeliszawice
  - zaopatruje Wojkowice Kościelne
  - zaopatruje Miasto Siewierz, Sulików, Kuźnicę Sulikowską, Kuźnicę Świętojańską, Gołuchowice
  - zaopatruje Warężyn, Kuźnicę Warężyńską, Kuźnicę Piaskową, Kuźnicę Podleśną

Struktura zużycia wody przedstawia się następująco:

- gospodarstwa domowe – 91% tj. 6500 mieszkańców
- przemysł, usługi – 9%.

Woda dostarczana jest 2014 odbiorcom. Sieć ma długość 56,3 km. Liczba wodomierzy na przyłączach wynosi 1794. Łączna długość przyłączy eksploatowanych przez ZUWiK wynosi 23,1 km.

Na terenie gminy niektóre duże przedsiębiorstwa korzystają z własnych ujęć wód podziemnych. Są to między innymi:

- Górnicze Zakłady Dolomitowe S.A.,
- Przedsiębiorstwo Kruszyw Mineralnych i Lekkich w Katowicach,
- BOC Gazy Sp. z o.o.,
- Grupa Ślaczka Sp. z o.o.

Górnicze Zakłady Dolomitowe posiadają znaczne nadwyżki wody z odwadniania obszaru kopalni (ujęcia głębinowe i z rzepia), co powoduje jej zrzut do potoku Jordan w ilości 650 m³ na godzinę, tj. 15.600 m³ na dobę. Jest to dobra woda, niewykorzystana i bezpowrotnie tracona.

W mieście Siewierzu są czynne 3 źródła uliczne.

5.5 Sieć kanalizacyjna.

Gmina Siewierz rozpoczyna budowę kanalizacji sanitarnej. Zadanie będzie realizowane etapami. W pierwszej kolejności skanalizowane będą tereny najbardziej zurbanizowane, czyli obszar rozciągający się na wschód od drogi krajowej nr 1 i sięgający ulic: Żwirki i Wigury, Wolności, Czarnieckiego. Od północy teren ograniczony jest torami PKP linii Tarnowskie Góry – Zawiercie. Od strony południowej kanalizacją objęty będzie obszar luźnej zabudowy, znajdującej się w rejonie wznoszonej oczyszczalni. Łączna długość projektowanych kanałów wynosi 12 380 mb, w tym: Ø400 mm – 442 mb, Ø300 mm – 2576 mb, Ø200 mm – 9362 mb. W etapie I planuje się przyłączenie około 500 budynków. Rozpoczęcie robót budowlanych planowane jest na październik bieżącego roku.

W drugim etapie planowane jest skanalizowanie części zachodniej miasta. Aktualnie trwają prace związane z przygotowaniem przetargu na wybór firmy projektowej. Zakłada się, że prace przy budowie kanalizacji II etapu będą realizowane w latach 2004 - 2007.

Umowy w wykonawcami robót będą zawierane w ten sposób, że będą oni zobowiązani do zerwania i odtworzenia asfaltu w miejscach wykopów, doprowadzenia chodników do stanu pierwotnego w przypadku konieczności demontażu tych elementów.

Obecnie gmina nie posiada kanalizacji sanitarnej. Ścieki bytowo – gospodarcze odprowadzane są do bezodpływowych przydomowych zbiorników i okresowo wywożone wozami asenizacyjnymi. Zauważalne są również przypadki bezpośredniego, nielegalnego odprowadzania ścieków do znajdujących się w bezpośredniej bliskości odbiorników lub kanałów deszczowych.

Na terenie gminy kanalizacja deszczowa istnieje jedynie w mieście Siewierz. Długość istniejących kanałów deszczowych wynosi 4,5 km. Tym systemem ścieki deszczowe kierowane są bezpośrednio do lokalnych odbiorników. Średnice istniejących kanałów deszczowych wahają się od 0,3 do 1,0 m. Obecnie istniejąca sieć deszczowa jest mocno wyeksploatowana.

5.6 Gospodarka odpadami.

Na terenie gminy Siewierz funkcjonowało składowisko odpadów komunalnych w sąsiedztwie Zalewu Przeczycko - Siewierskiego. Składowisko zostało zamknięte w 2001 r., zrekultywowane i przykryte folią.

Bilans gospodarki odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych i innych obiektów infrastruktury, takich jak m.in. handel, usługi, szkolnictwo itp., przedstawia się następująco: (dane 2003 r.).

TABELA Nr 8.

Lp.	Źródła powstania odpadów	Wskaźnik nagromadzenia kg/1 mieszk./rok		Udział w %
		miasto	sołectwa	
1.	odpady z gospodarstw domowych	215,4	116,5	55,9
2.	odpady z obiektów infrastruktury	90,0	45,3	22,8
3.	odpady wielkogabarytowe	16,0	16,0	5,5
4.	odpady z budowy, remontów	31,8	31,8	11,0
5.	odpady z ogrodów i parków	12,0	5,0	2,8
6.	odpady z oczyszczania ulic i placów	8,0	-	1,3
7.	odpady niebezpieczne, wchodzące w strumień odpadów komunalnych	2,0	2,0	0,7
RAZEM		375,2	216,6	100

W zakresie odbioru odpadów komunalnych na terenie gminy Siewierz działa 8 podmiotów gospodarczych, a 12 posiada zezwolenie Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz na działalność w tym zakresie. Zorganizowanym wywozem odpadów objętych jest około 8400 mieszkańców tj. 69%. Selektywną zbiórkę odpadów wprowadzono w gminie w 1997 r. i aktualnie objętych jest nią około 5000 mieszkańców tj. 41%. Stosowany jest tylko workowy system selektywnej zbiórki.

Nieczystości płynne z uwagi na brak kanalizacji na terenie gminy, gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych. Wywożone są przez specjalistyczne firmy do różnych

oczyszczalni ścieków poza teren gminy (m.in. Zawiercie, Poręba, Będzin, Częstochowa, Mierzęcice).

5.7 Sieć telekomunikacyjna.

Aktualna ilość zainstalowanych łączy telefonicznych wynosi:

- w Siewierzu - 2013
- w sołectwach - 1003

Średnia nasycenia telefonicznego w mieście wynosi 33,9, a w sołectwach 14,0 na 100 mieszkańców.

W obecnej chwili pokrycie siecią telefoniczną miasta i gminy kształtuje się na poziomie 80%, analogicznie jak w roku 2002.

Sieć telefonii komórkowej w mieście i gminie to ERA GSM, PLUS GSM i IDEA.

5.8 Drogi.

System komunikacyjny w mieście i gminie tworzą drogi o następujących kategoriach:

- drogi krajowe
  - DK 1
  - Nr 78 – Tarnowskie Góry – Zawiercie
  - Nr 86 – Podwarpie – Katowice
- drogi wojewódzkie
  - Nr 793 – Siewierz – Myszków
- drogi powiatowe
  - 11-go Listopada
  - 3-go Maja
  - Bema
  - Będusz – Żeliszawice
  - Bohaterów
  - Brudzowice do DK 1
  - Częstochowska
  - Dąbie – Kuźnica Warężyńska
  - Długa
  - Dziewki – Żeliszawice – Niwki – Poręba
  - Graniczna
  - H. Sawickiej
  - Jeziorna
  - Karsów – Podbuczyny
  - Krakowska
  - Marcinków – Podbuczyny
  - Parkowa
  - Pińczyce – Dziewki – Siewierz
  - Pińczyce – Nowa Wioska – Siewierz
  - Pińczyce – Słowik – Żeliszawice – Czekańska
  - Podskale - Trzebiesławice

- Podwarpie – Trzebiesławice
- Przeczyce – Gołaszka
- Przeczyce – Pastwiska
- przejazd kolejowy – gr. miasta
- Przemysłowa
- Sikorskiego
- Towarowa
- Winowno – Brudzewice – Dziewki
- Wojkowice – Dąbrowa Górnicza (Ujejsce)
- Zagłębiowska
- Zalew – Przeczyce
- Zawarpie – Trzebiesławice – Bugaj
- Zendek - Siewierz
- drogi gminne
  - Akacyjowa
  - Altanka
  - Bacholińska
  - Bednarska
  - Bema
  - Będzińska
  - Boczna
  - Brzozowa
  - Chabrowa
  - Cicha
  - Cmentarna
  - Czarnieckiego
  - Dąbrowskiego
  - Długosza
  - Górki
  - Górna
  - Grabowa
  - Grzybowa
  - Ks. Gietyniera
  - Jodłowa
  - Kamienna
  - Klonowa
  - Klubowa
  - Kolejowa
  - Kopernika
  - Kościuszki
  - Krasickiego
  - Kręta
  - Krótka
  - Krzywa
  - Legionistów
  - Leśna
  - Letniskowa
  - Lipowa
  - Ludowa
  - Łąkowa
  - Olchowa
  - Piaskowa
  - Piłsudskiego
  - Plac Ogródzki
  - Plac Strażacki
  - Plac Wojska Polskiego
  - Polna
  - Relaksowa
  - Rybacka
  - Rymarska
  - Rynek
  - Rieczna
  - Sadowa
  - Sienkiewicza
  - Sikorskiego
  - Słoneczna
  - Słowackiego
  - Sosnowa
  - Spokojna
  - Sportowa
  - Stawowa
  - Stoczkowa
  - Stolarska
  - Strażacka
  - Strumień
  - Sucha
  - Targowa
  - Warszawska
  - Wesola
  - Wierzbowa
  - Wiklinowa
  - Wiosenna
  - Wiśniowa
  - Wodna
  - Wolności
  - Wrzosowa

- Łokietka
- Mickiewicza
- Młyńska
- Mokra
- Mostowa
- Narożna
- Nawrota
- Nowa
- Ogrodowa
- Wspólna
- Zbożowa
- Zdrojowa
- Zielona
- Ziołowa
- Źródlana
- Żeromskiego

Żeliszawice

- Goplana
- Górny Las
- Niwecka
- Słowik
- Zarzecze

Dziewki

- Nowa Wioska
- Pańskie
- Pasternik
- Podbagnie

Brudzowice

- Komorne
- Leśniczówka
- Osiedlowa

Wojkowice Kościelne

- Drogowców
- Hektary
- Kuźnica Piaskowa
- Kuźnica Podleśna
- Kuźnica Warężyńska
- Pierkowskie
- Różana
- Tuliszków – Zalew Przeczycki – Podwarpie
- Warężyn
- Zawodzie

Gołuchowice

- Komorniki

- drogi wewnętrzne to w szczególności drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych

Na terenie miasta i gminy łączna długość dróg w poszczególnych kategoriach przedstawia się następująco:

- drogi krajowe 27,99 km
- drogi wojewódzkie 8,09 km
- drogi powiatowe 68,70 km

- drogi gminne 51,10 km
- drogi wewnętrzne 223,50 km

Długość chodników przy drogach gminnych wynosi 5,5 km.

Od 2001 do roku 2003 wykonano ułożenia nowych nakładek asfaltowych o powierzchni 12.276 m² (są to ulice Miodowa, Zbożowa, Krasickiego – Siewierz, Wojkowice Kościelne – droga dojazdowa do cmentarza i Warężyn).

Punktów oświetleniowych na terenie miasta i gminy Siewierz jest 1250. Wykaz z podziałem na poszczególne miejscowości prezentuje poniższa tabela.

TABELA Nr 9

Lp.	Miejscowość	Liczba
1.	Siewierz	611
2.	Nowa Wioska	15
3.	Żeliszawice	126
4.	Czekanka	10
5.	Dziewki	35
6.	Wojkowice Kościelne	170
7.	Podwarpie – Tuliszków	63
8.	Kuźnica Warężyńska	22
9.	Kuźnica Piaskowa	14
10.	Kuźnica Podleśna	11
11.	Warężyn	16
12.	Gołuchowice	47
13.	Brudzowice	72
14.	Leśniaki	38
Razem		1250

6. Własność nieruchomości.

Na terenie miasta i gminy Siewierz znajdują się następujące, niewielkie komunalne zasoby lokalowe.

Zasoby lokalowe miasta i gminy Siewierz.

- lokale mieszkalne

MIASTO

TABELA Nr 10.

Lp.	Adres	Liczba lokali	Pow., m ²	Liczba izb
1	ul. Kościuszki	2	48,00	3
			39,00	2
2	ul. Długa 2	1	39,00	3
3	ul. Warszawska 91	2	53,55	3
			53,55	3
Razem		5	233,10	14

SOŁECTWA

TABELA Nr 11

Lp.	Adres	Liczba lokali	pow., m ²	Liczba izb
1	Wojkowice Koscielne ul. Zachodnia 2	5	50,00	3
			47,54	3
			51,50	3
			47,40	3
			69,75	4
2	Wojkowice Kościelne ul. Drogowców 4	3	28,30	2
			44,00	3
			44,00	3
3	Żeliszawice ul. Przyszłości 9	2	77,00	3
			124,00	5
Razem		10	584,49	32

- lokale użytkowe

MIASTO

TABELA Nr 12.

Lp.	Adres	Liczba lokali	pow., m ²
1	ul. Oleśnickiego 1	3	90,00
			34,00
			129,20
2	ul. Kościuszki 5	1	260,00
3	ul. Mostowa	1	81,00
Razem		5	594,2

SOŁECTWA

TABELA Nr 13.

Lp.	Adres	Liczba lokali	pow., m ²
1	Wojkowice Kościelne, ul. Dąbrowska 2	6	101,75
			66,00
			34,50
			35,00
			37,00
			20,00
2	Kuźnica Warężyńska	1	237,60
3	Brudzowice	1	729,60
Razem		8	1286,45

Gmina Siewierz jest użytkownikiem gruntów w mieście o ogólnej powierzchni 3 822 ha, natomiast w sołectwach 7 754 ha.

Poniższe zestawienia tabelaryczne prezentują stosunki własności na terenie miasta oraz na terenie gminy.

MIASTO

TABELA Nr 14.

Grupy użytkowników gruntów	Ogólna powierzchnia gruntów	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty (pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki)
		razem	grunty orne	sady	łąki trwałe	pastwiska trwałe		
	w hektarach							
Ogółem – powierzchnia administracyjna gminy (miasta)	3822	2064	1219	19	736	90	1081	677
Gospodarstwa indywidualne ^{a)}	2983	1746	1059	18	585	84	1037	200
Pozostała powierzchnia ^{b)}	839	318	160	1	151	6	44	477

^{a)} Powierzchnia indywidualnych gospodarstw rolnych łącznie z indywidualnymi działkami rolnymi, ogrodami działkowymi, wspólnotami i gruntami gminnymi (w użytkowaniu indywidualnym).

^{b)} Gospodarstwa państwowe (łącznie z gospodarstwami rolnymi Skarbu Państwa), spółdzielnie produkcji rolniczej, gospodarstwa spółek sektora publicznego i sektora prywatnego, własności samorządowej oraz pozostałe grunty nie stanowiące gospodarstw rolnych.

SOŁECTWA

TABELA Nr 15.

Grupy użytkowników gruntów	Ogólna powierzchnia gruntów	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty (pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki)
		razem	grunty orne	sady	łąki trwałe	pastwiska trwałe		
	w hektarach							
Ogółem – powierzchnia administracyjna gminy (miasta)	7754	4255	2903	85	1178	89	2472	1027
Gospodarstwa indywidualne ^{a)}	4754	4043	2744	83	1137	79	431	280
Pozostała powierzchnia ^{b)}	3000	212	159	2	41	10	2041	747

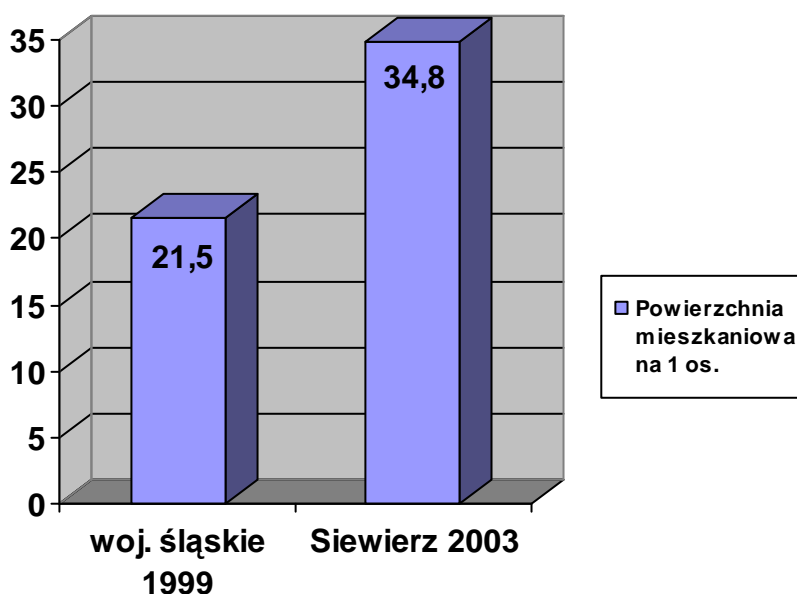
^{a)} Powierzchnia indywidualnych gospodarstw rolnych łącznie z indywidualnymi działkami rolnymi, ogrodami działkowymi, wspólnotami i gruntami gminnymi (w użytkowaniu indywidualnym).

^{b)} Gospodarstwa państwowe (łącznie z gospodarstwami rolnymi Skarbu Państwa), spółdzielnie produkcji rolniczej, gospodarstwa spółek sektora publicznego i sektora prywatnego, własności samorządowej oraz pozostałe grunty nie stanowiące gospodarstw rolnych.

96% mieszkańców Siewierza mieszka w domach jednorodzinnych. Średnio na jeden dom o powierzchni 119 m² przypada 3,4 osoby, czyli 34,8 m² na jedną osobę. Dla porównania na koniec 1999 roku przeciętna powierzchnia w województwie śląskim wynosiła 21,5 m² na osobę.

Średnia powierzchnia mieszkaniowa przypadająca na jedną osobę.

WYKRES Nr 1.

Struktura własności mieszkań na terenie miasta i gminy Siewierz przedstawia się następująco:

TABELA Nr 16.

Informacja	Miasto	Gmina	Razem
	powierzchnia użytkowa, m ²	powierzchnia użytkowa, m ²	powierzchnia użytkowa, m ²
Powierzchnie mieszkalne, w tym:	203.394,16	209.298,49	412.692,65
- budynki jednorodzinne	197.909,00	208.281,00	406.190,00
- bloki, ul. Sosnowa	2.515,16	0	2.515,16
- budynki / lokale gminne	233,10	583,49	816,59
- domy parafialne	355,00	305,00	760,00
- budynki przy szpitalu, ul. Oleśnickiego	681,96	0	681,96
- Zakład Energetyczny	93,45	0	93,45
- Lasy Państwowe	1.039,00	0	1.039,00
- Telekomunikacja Polska	41,00	0	41,00
- Okręgowy Związek Wędkarski	59,60	0	59,60
- Kółko Rolnicze	70,00	0	70,00
- Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	23,00	0	23,00
- „Chemeks”, ul. Będzińska	158,89	0	158,89
- GDDKiA, Wojkowice K.	0	129,00	129,00
- Zespół Szkół, ul. Kościuszki 15	215,00	0	215,00
liczba budynków mieszkalnych jednorodzinnych	1.662	1.747	3.409
średnia powierzchnia budynku jednorodzinnego, m ²	119,08	119,22	119,15
na 1 mieszkańca budynku jednorodzinnego, m ²	38,53	31,90	34,82
na 1 mieszkańca bloków przy ul. Sosnowej, m ²	15,72	0	15,72

Na terenie Siewierza znajdują się również lokale w blokach Spółdzielni Mieszkaniowej „Hutnik” przy ul. Sosnowej. Liczbę mieszkań i strukturę własności tamże przedstawia poniższa tabela.

TABELA Nr 17.

Nr	Liczba mieszkań w stosunku, do których ich lokatorom przysługuje			Ogółem liczba	Ogółem powierzchnia
	prawo własnościowe	prawo lokatorskie	najem		
12	5	7	0	12	781,70
14	12	5	13	30	1.733.46
Razem	17	12	13	42	2.515.16

7. Stany obiektów dziedzictwa kulturowego.

Wśród cennych zabytków kulturowego krajobrazu obszaru gminy należy wymienić następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków:

TABELA Nr 18.

Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków
Siewierz	Układ urbanistyczny ograniczony ulicami: Kościuszki, Długosza, Ludową, Krakowską, Bytomską i Częstochowską, z centralnie położonym rynkiem i ulicami wybiegającymi z narożników, 3 Maja, teren kościoła parafialnego, droga do zamku, Plac Strażacki	A/803/67 20.12.1967
Siewierz ulica Kościuszki 12	Zespół kościoła parafialnego świętego Macieja: - budynek kościoła z XV wieku, murowany, tynkowany, z wieżą, - mur otaczający kościół z drugiej połowy XVIII wieku, - bramki w murze. Granice ochrony obejmują zespół w ramach ogrodzenia	A/778/67 17.06.1967 A/58/48 18.11.1948
Siewierz ulica Krakowska	Kościół filialny pod wezwaniem świętego Walentego, z XVI wieku, murowany, tynkowany Granice ochrony obejmują najbliższe otoczenie	A/779/67 17.06.1967
Siewierz	Zamek (obecnie w ruinie) z XIV wieku, przebudowany w XVII wieku, renesansowy z fragmentami gotyckimi, murowany z cegły i kamienia Granice ochrony obejmują całość obiektu i otoczenie w promieniu 100 metrów od linii fosy zamkowej	A/777/67 17.06.1967 A/333/51 10.09.1951
Siewierz	Dworek („Stara Gmina”) z XVIII wieku	A/375/53 29.01.1953
Siewierz Ulica Kościuszki 8	Budynek mieszkalny z XIX wieku, późnoklasycystyczny, murowany, tynkowany. Granice ochrony obejmują działkę budynku „Starej Poczty”	A/783/67 17.06.1967
Siewierz Rynek 22	Budynek mieszkalny z XVIII wieku, murowany, tynkowany ze szczytem. Granice ochrony obejmują działkę.	A/780/67 17.06.1967
Siewierz, ulica Cmentarna	Kościółek cmentarny pod wezwaniem świętego Jana Chrzciciela z pierwszej połowy XII wieku (prawdopodobnie z 1138 lub 1144 roku), romański, przebudowany w XVII wieku, zrekonstruowany w latach 1947 – 1956, murowany, z pozostałościami polichromii romańskiej i gotyckiej. Granice ochrony obejmują obiekt w ramach ogrodzenia	A/776/67 17.06.1967

Siewierz ul. Młyńska	Budynek mieszkalny nr 21 podworski z XVIII/XIX wieku, murowany z kamienia, tynkowany. Granice ochrony obejmują najbliższe otoczenie	A/799/67 17.06.1967
Siewierz ul. Młyńska	Budynek mieszkalny nr 22 podworski z XIX wieku, murowany, tynkowany. Granice ochrony obejmują najbliższe otoczenie	A/800/67 17.06.1967
Wojkowice Kościelne ul. Kościelna	Kościół parafialny świętych Marcina i Doroty z XIII wieku, przebudowany, murowany, tynkowany.	A/16/60 23.02.1960
Wojkowice Kościelne ul. Kościelna	Wyposażenie i wystrój kościoła parafialnego świętych Marcina i Doroty – obejmujący między innymi: obramienia okien wieży, portale i drzwi, ołtarze, ambonę, chrzcielnicę, chór muzyczny i prospekt organowy, obrazy, figury, krucyfiksy, meble, naczynia liturgiczne oraz figurę przydrożną świętego Jana Nepomucena z 1740 roku, późnobarokową, wykonaną z kamienia.	B/299-300/71 28.12.1971 B/516/78 25.04.1978
Żeliszawice ul. Piastów	Kaplica grobowa z XVIII/XIX wieku, murowana, tynkowana. Granice ochrony obejmują najbliższe otoczenie.	A/801/67 17.06.1967

Na terenie gminy znajduje się szereg stanowisk archeologicznych, z których wiele już uległo zniszczeniu. Wiele stanowisk posiada ślady osadnictwa z wczesnego średniowiecza i średniowiecza. W Siewierzu istnieje również cmentarz wyznaniowy rzymsko – katolicki a, w Wojkowicach Kościelnych cmentarz z elementami zabytkowymi.

Cmentarze zabytkowe:

Miejscowość: - Siewierz – ul. Cmentarna;

Lokalizacja: - zdeterminowana wydarzeniami historycznymi przy kościółku cmentarnym p.w. św. Jana Chrzciciela, ekspozycja pełna, na wzniesieniu przy trasie szybkiego ruchu;

Położenie krajobrazowe: - wzniesienie, którego kształt uległ zmianom na skutek nawianego tu od strony północno - zachodniej piasku w wieku XVII i w następnych stuleciach, oraz ostatnio zniekształcony przez rozległy cmentarz z otynkowanym ogrodzeniem

Architektura w obrębie cmentarza: - kościół cmentarny p.w. św. Jana Chrzciciela – cały teren ogrodzony murem z kamienia i piaskowca, częściowo otynkowanym.

Zieleń: - skład gatunkowy materiału roślinnego różnorodny, tj. między innymi modrzewie, akacje, brzozy i różne gatunki ozdobnych drzew i krzewów iglastych – cyprisy, jałowce, cisy; po lewej stronie kaplicy fragment alei akacjowej; nie ma zieleni otaczającej, nie ma alei dojazdowej.

Ogólny stan zachowania: - dobry.

- Walory:**
- historyczne: - ze względu na istnienie w dobrym stanie technicznym kościółka cmentarnego p.w. św. Jana Chrzciciela, najstarszego obiektu sakralnego na terenie województwa śląskiego, który był najprawdopodobniej kościołem grobowym, a otaczający go teren jest pozostałością grodziska wczesnośredniowiecznego;
  - artystyczne: - ze względu na istnienie, niestety nielicznych już, zabytkowych nagrobków, proponowanych do objęcia prawną ochroną konserwatorską;

Cmentarze z elementami zabytkowymi:

Miejscowość: - Wojkowice Kościelne

Architektura w obrębie cmentarza: - kaplica cmentarna;

Zieleń: - skład gatunkowy materiału roślinnego różnorodny

Ogólny stan zachowania: - dobry

Walory: - artystyczne: - ze względu na istnienie, niestety nielicznych już, zabytkowych nagrobków; nagrobki te zlokalizowane są obok siebie wzdłuż jednej alei; aleja ta zlokalizowana jest na wysokości kaplicy po prawej stronie;

TABELA Nr 19. Ewidencja miejsc pamięci miasta i gminy Siewierz

Nr rejestru	Opis Obiektu	Położenie
36/01	Pomnik ofiar terroru hitlerowskiego poległych w latach 1939-45	Siewierz, Plac Wojska Polskiego
36/02	Pomnik ku czci poległych w latach 1915-20	Siewierz, ul. Kościuszki skwer między Kościołem pw św. Macieja, a budynkiem „Starej Gminy
36/03	Płyta upamiętniająca mieszkańców Żeliszawic poległych w walkach niepodległościowych w czasie I wojny światowej	Żeliszawice, ul. Piastów, obok Ochotniczej Straży Pożarnej
36/04 CKMP KT/079	Pomnik poświęcony żołnierzom Armii Czerwonej poległych w czasie II wojny światowej na terenie gminy Siewierz	Siewierz, cmentarz parafialny
36/05 CKMP KT/081	Pomnik żołnierzy Armii Czerwonej	Wojkowice Kościelne, cmentarz
36/06	Mogiła wojenna Jana Modzelewskiego, zginął 20 stycznia 1945 r.	Siewierz, cmentarz parafialny

36/07	Grób wojenny zbiorowy ofiar rozstrzelanych przez okupanta hitlerowskiego 4 września 1939 roku – pom. nagr.	Siewierz, cmentarz parafialny
36/08	Grób wojenny nieznanego żołnierza Wojska Polskiego poległego 3 września 1939 r. w walce z hitlerowskim najeźdźcą – pom. nagr.	Siewierz, cmentarz parafialny

Dobra kultury – nagrobki proponowane do objęcia ochroną

TABELA Nr 20.

Obiekt	Informacje dodatkowe	Uwagi
Siewierz ul. Cmentarna		
Nagrobek	nagrobek z częściowo nieczytelnym napisem „Kubisa”	płyta nagrobna współczesna
Nagrobek	nagrobek z napisem: Grób rodziny Goibionów nagrobek Bacia; najstarszy napis na płycie – 1882r.	zlokalizowany na prawo od kościoła
Nagrobek	grób rodziny Nowodworskich; najstarszy zapis na obelisku – 1867 r.	
Nagrobek	grób dziecka; napis: Tadzio Bacia 1873 – 1875	do grobu brak dostępu, b. ciasno obudowany współczesnymi grobowcami
Nagrobek	grób rodziny Totoń; najstarszy napis na obelisku – 1904 r.	współczesna płyta nagrobna; zabytkowy krzyż, figura i obelisk z napisami
Nagrobek	grób rodziny Bronikowskich; napis z 1922r.	zlokalizowany przy murze ogrodzenia, napisy częściowo nieczytelne, płyta nagrobna współczesna
Nagrobek	grób rodziny Orłowskich, najstarszy napis na płycie z 1926 r.	
Nagrobek	grób rodziny Jeziorskich.	zlokalizowany przy murze ogrodzeniowym, na prawo od kaplicy.
Wojkowice Kościelne		
Nagrobek	nagrobek dziecka z napisem: Alicja Lucyna Witosława Kalinowska, 2 lata – 1914 r.	do nagrobka jest ograniczony dostęp z powodu zabudowy współczesnym grobowcem
Nagrobek	grób rodziny Cieplińskich, Łukasz, Malcia, Maciuś; najstarszy napis 1892 r.	
nagrobek	grób Edmunda Trzetrzewińskiego; napis nagrobek 1929 r.	
Nagrobek	grób rodziny Cieplińskich; najstarszy napis z 1912 r.	
Nagrobek	grób rodziny Sobczyków; najstarszy napis z	

	1929 r.	
Nagrobek	St. Dyduch; ok. 1927 r.	zlokalizowany za kaplicą
Nagrobek	Napis nieczytelny; lata 20-te	zlokalizowany za kaplicą
Nagrobek	Janina Farnicka; ok. 1924 r.	zlokalizowany za kaplicą
Nagrobek	Szkoda Wincenty; ok. 1927 r.	zlokalizowany za kaplicą, na końcu cmentarza
grupa grobów z krzyżami stalowymi	w większości bez tabliczek informacyjnych	zlokalizowane w tylnej części cmentarza

8. Jednostki oświatowe na terenie miasta i gminy Siewierz.

Do jednostek oświatowych znajdujących się na terenie miasta i gminy, dla których gmina jest organem prowadzącym, należą:

- Zespół Szkół w Siewierzu,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Siewierzu,
- Szkoła Podstawowa w Dziewkach,
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Żeliszewicach,
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Wojkowicach Kościelnych,
- Zespół Szkół w Brudzowicach,
- Przedszkole w Siewierzu.

Poza tym w Siewierzu funkcjonuje Zespół Szkół skupiający szkoły ponadgimnazjalne, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna i Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Gołuchowicach.

Zestawienie liczby dzieci i oddziałów wg arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2004 / 2005.

Liczby uczniów w placówkach

Uczniowie

TABELA Nr 21.

L. ucz	Poz.										
Placówka	0	1	2	3	4	5	6	m	s	Suma końcowa	
PP	48								43	24	115
SP2	10	16	13	12	11	11	9				82
SP-D	11	11	11	9	12	10	12				76
ZS		113	132	134	54	63	74				570
ZS-B	6	36	29	22	15	11	20				139
ZSP-W	27	52	50	61	30	26	33	27			306
ZSP-Ż	17	43	54	49	27	27	21	28			266
Suma końcowa	119	271	289	287	149	148	169	98	24		1554

WYKRES Nr 2.

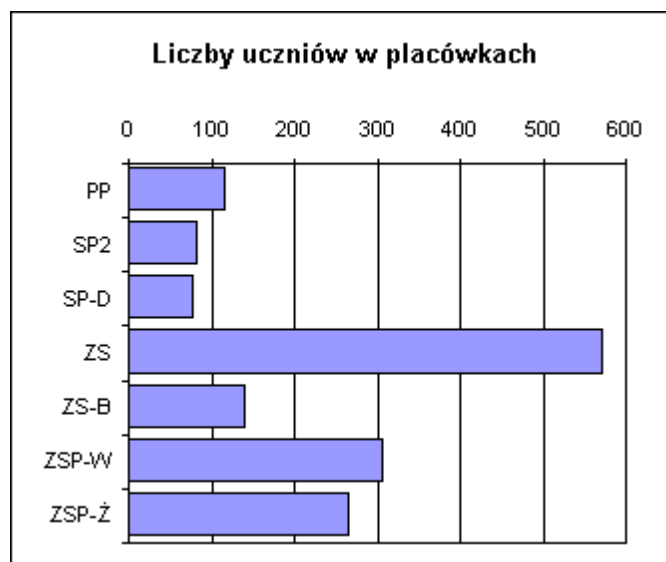
Uczniowie - Przedszkole

TABELA Nr 22.

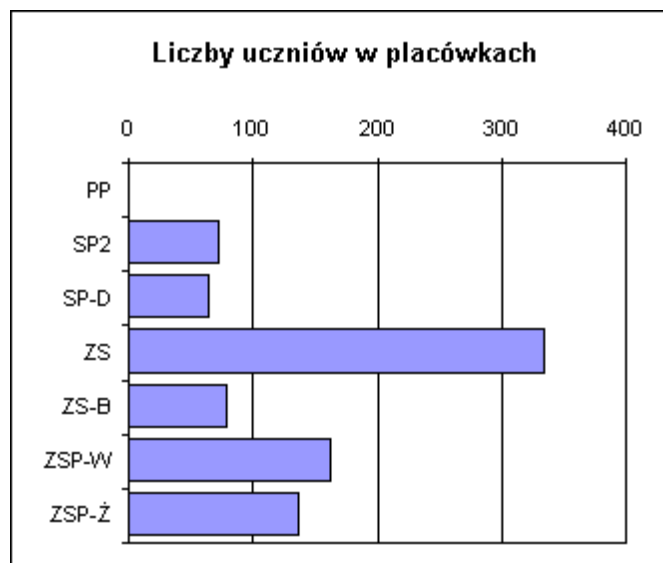
L. ucz	Poz.			
Placówka	0	m	s	Suma końcowa
PP	48	43	24	115
SP2				
SP-D				
ZS				
ZS-B				
ZSP-W	27	27		54
ZSP-Ż	17	28		45
Suma końcowa	92	98	24	214

Uczniowie – Szkoła podstawowa

TABELA Nr 23.

L. ucz	Poz.						
Placówka	1	2	3	4	5	6	Suma końcowa
PP							
SP2	16	13	12	11	11	9	72
SP-D	11	11	9	12	10	12	65
ZS	46	45	52	54	63	74	334
ZS-B	11	10	11	15	11	20	78
ZSP-W	23	24	27	30	26	33	163
ZSP-Ż	17	24	20	27	27	21	136
Suma końcowa	124	127	131	149	148	169	848

WYKRES Nr 3.

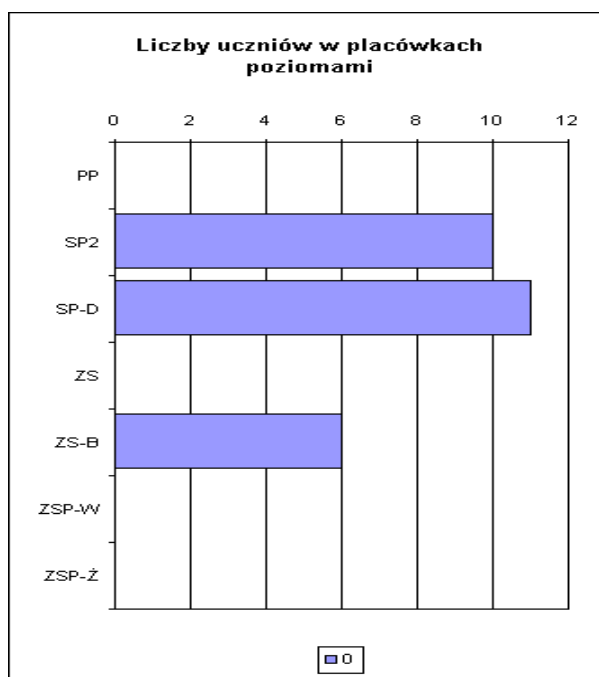

Oddział przedszkolny przy szkole podstawowej.

TABELA Nr 24.

L. ucz	Poz.	
Placówka	0	Suma końcowa
PP		
SP2	10	10
SP-D	11	11
ZS		
ZS-B	6	6
ZSP-W		
ZSP-Ż		
Suma końcowa	27	27

WYKRES Nr 4.

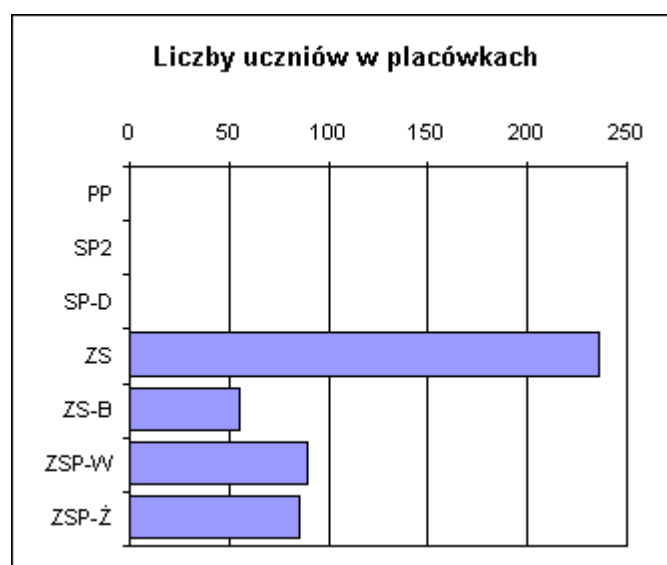

Uczniowie – Gimnazjum dla dzieci i młodzieży

TABELA Nr 25.

L. ucz	Poz.			
Placówka	1	2	3	Suma końcowa
PP				
SP2				
SP-D				
ZS	67	87	82	256
ZS-B	25	19	11	55
ZSP-W	29	26	34	89
ZSP-Ż	26	30	29	85
Suma końcowa	147	162	156	465

WYKRES Nr 5.

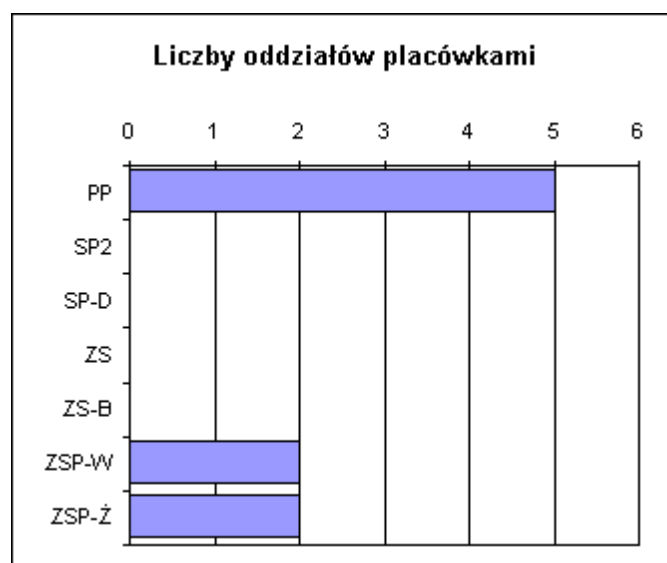
Liczby oddziałów poziomami

Liczby oddziałów – Przedszkole

TABELA Nr 26.

L. oddziałów	Poz.			Suma końcowa
Placówka	0	m	s	
PP	2	2	1	5
SP2				
SP-D				
ZS				
ZS-B				
ZSP-W	1	1		2
ZSP-Ż	1	1		2
Suma końcowa	4	4	1	9

WYKRES Nr 6.

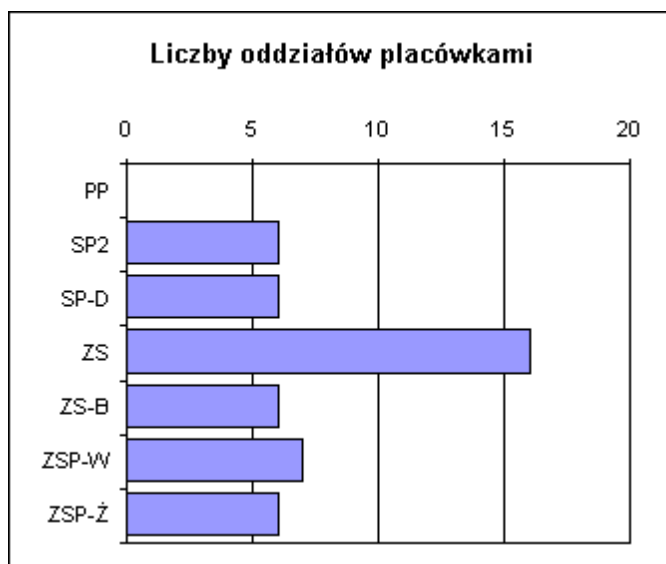

Liczba oddziałów - Szkoła podstawowa

TABELA Nr 27.

L. oddziałów	Poz.						
Placówka	1	2	3	4	5	6	Suma końcowa
PP							
SP2	1	1	1	1	1	1	6
SP-D	1	1	1	1	1	1	6
ZS	2	2	3	3	3	3	16
ZS-B	1	1	1	1	1	1	6
ZSP-W	1	1	1	1	1	2	7
ZSP-Ż	1	1	1	1	1	1	6
Suma końcowa	7	7	8	8	8	9	47

WYKRES Nr 7.

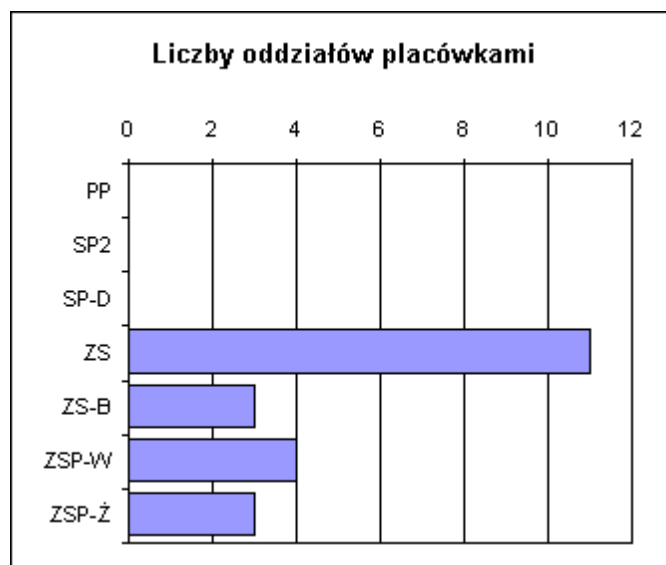

Liczby oddziałów – gimnazjum dla dzieci i młodzieży

TABELA Nr 28.

L. oddziałów	Poz.			
Placówka	1	2	3	Suma końcowa
PP				
SP2				
SP-D				
ZS	3	4	4	11
ZS-B	1	1	1	3
ZSP-W	1	1	2	4
ZSP-Ż	1	1	1	3
Suma końcowa	6	7	8	21

WYKRES Nr 8.

Ogółem do powyższych szkół gminnych uczęszcza 1554 dzieci, w tym:

• szkoły podstawowe	875
• szkoły gimnazjalne	465
• przedszkola	214
	<hr/>
	1554

Ogółem do szkół w Siewierzu uczęszcza 1784 dzieci i młodzieży, w tym:

• Zespół Szkół w Siewierzu (LO)	297
• szkoły podstawowe	997
• gimnazja	490
	<hr/>
	1784

Poniżej krótka informacja o gminnych placówkach oświatowych z określeniem stanu technicznego obiektów oraz wykazem niezbędnych inwestycji i remontów.

TABELA Nr 29.

Lp.	Nazwa placówki	Ocena stanu technicznego	Planowane remonty
1.	Przedszkole w Siewierzu	Pow. użytkowa budynku wynosi 733,50 m. Budynek posiada 5 sal, przy 4 salach są łazienki. Na piętrze kuchnia z zapleczem kuchennym, pokój nauczycielski i pokój intendenta, pomieszczenia gospodarcze. Na parterze kancelaria, szatnia. Stan techn. pomieszczeń dobry. W przedszkolu zostały wymienione okna oraz część drzwi, zakupiono meble do szatni, założono domofony. Na bieżąco doposaża się przedszkole w pomoce dydaktyczne.	Ocieplenie budynku przedszkola, malowanie kuchni i zaplecza kuchennego, cyklinowanie parkietów, w dalszym terminie malowanie klas i klatki schodowej.
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Siewierzu	Pow. użytkowa budynku wynosi 568,37 m. Budynek mieści 6 sal lekcyjnych, 1 salę dla oddziału przedszkolnego, pokój nauczycielski, gabinet dyr., gabinet lekarski, pomieszczenie kuchenne, toalety.	Remont schodów przy wyjściu na boisko, remont dachu (smarowanie lepikiem)

		Szatnię stanowią indywidualne szafki uczniowskie. W budynku znajduje się mieszkanie służbowe dyr.szkoły. Brak pracowni komputerowej jednak dla celów dydaktycznych wykorzystuje się 3 komputery. Szkoła nie posiada sali gimnastycznej. Stan techn. budynku dobry.	urządzenie wielofunkcyjnego boiska sportowego.
3.	Szkoła Podstawowa w Dziewkach	Pow. użytkowa budynku 434,15 m ² . Budynek posiada 6 sal lekcyjnych, 1 salę komputerową, 1 salę dla oddziału przedszkolnego, sanitariaty, kancelarię, sekretariat, pokój nauczycielski, stołówkę, bibliotekę. Budynek w dobrym stanie technicznym, po wymianie okien, ocieplony, otynkowany, sanitariaty po kapitalnym remoncie.	Zabezpieczenie dachu na zabudowaniach gospodarczych (pokrycie papą, smarowanie lepikiem).
4.	Zespół Szkół w Brudzowicach	Pow. użytkowa budynku 1.687 m (z halą sportową). Budynek posiada 10 sal lekcyjnych, 1 salę komputerową, bibliotekę z czytelnią, pełnowymiarową nowo wybudowaną halą sportową. Stan techniczny obiektu dobry	Adaptacja pomieszczenia w piwnicy na harcówkę i siłownię, remont instalacji wodociągowej, remont kapitalny instalacji co, wymiana pieca węglowego na gazowy, adaptacja pomieszczenia na nowy pokój nauczycielski, remont gabinetu zastępcy dyrektora, ogrodzenie posesji szkoły, budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego
5.	Zespół Szkół w Siewierzu	Pow. 3.471,75 m ² . Budynek mieści 20 sal lekcyjnych, 2 sale komputerowe, czytelnię, pokój nauczycielski, 2 gabinety dyr., gabinet psychologa, pedagoga, gabinet lekarski, izbę regionalną 2 sklepiki, 2 świetlice, stołówkę, kuchnię, salę gimnastyczną, szatnię. Stan techniczny obiektu szkolnego jest dobry. Corocznie w okresie feryjnym i wakacyjnym przeprowadzane są roboty remontowe.	Budowa Hali Sportowej, remont łazienek na parterze, remont pracowni szkolnych, malowanie korytarzy, malowanie elewacji zewnętrznej całego budynku szkoły
6.	Zespół Szkolno Przedszkolny w Wojkowicach Kościelnych	Pow. użytkowa 2.332 m ² . Budynek posiada 10 sal lekcyjnych, 2 przedszkolne, salę gimnastyczną, 1 salę komputerową, bibliotekę, czytelnię, gabinet lekarski, świetlicę, stołówkę, gabinet pedagoga, gabinet dyrektora. Stan techniczny obiektu szkolnego dobry.	Malowanie klas, remont dachu, ocieplanie szkoły malowanie elewacji zewnętrznej szkoły
7.	Zespół Szkolno Przedszkolny w Żeliszewicach	Pow. szkoły wynosi 2.819 m ² . Budynek mieści 14 sal lekcyjnych, pełnowymiarową salę gimnastyczną, salę komputerową, bibliotekę z czytelnią, świetlicę, gabinety: lekarski, pedagoga, stołówkę i kuchnię z zapleczem. Stan techniczny obiektu szkolnego dobry.	Termomodernizacja szkoły: Ocieplenie, wymiana kotłowni z węglowej na gaz, wymiana instalacji co., wymiana instalacji elektrycznej, wymiana parkietów, malowanie parkietów

Generalnie w Polsce i niestety w Siewierzu też występują zapóźnienia w rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Kształcenie przyszłych obywateli winno rozpocząć się już od

lat wczesno-szkolnych. W szkołach prowadzonych przez gminę liczba komputerów oraz ilość uczniów przypadająca na jeden komputer w szkole przedstawia się następująco:

TABELA Nr 30. Liczba stanowisk komputerowych w szkołach

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów w szkole	Liczba komputerów w szkole	Liczba uczniów przypadająca na 1 komputer w szkole
1.	Zespół Szkół w Siewierzu	570	20	28,5
2.	Zespół Szkół w Brudzowicach	133	9	14,7
3.	Zespół Szkolno Przedszkolny w Wojkowicach Kościelnych	252	10	25,2
4.	Zespół Szkolno Przedszkolny w Żeliszawicach	221	10	22,1
5.	Szkoła Podstawowa Nr 2	72	3	24,0
6.	Szkoła Podstawowa w Dziewkach	65	5	13,0

Sytuacja ta obrazuje bardzo słabo rozwiniętą infrastrukturę telekomunikacyjną: brak podstawowego sprzętu w szkołach, niezadowalająca sytuacja na rynku telefonii stacjonarnej, wysokie koszty dostępu do Internetu oraz zakupów. Są to duże przedsięwzięcia, ale konieczne by wyjść z zapóźnień.

TABELA Nr 31. Liczba nauczycieli w szkołach i przedszkolach miasta i gminy. Rok Szkolny 2004 / 2005.

Lp.	Nazwa placówki	Liczba nauczycieli w przeliczeniu na pełny etat				
		Ogółem (etat)	Dydaktyczni	Bibliotekarze	Świetlica	Ogółem (osoby)
1.	Przedszkole Siewierz	8,19	8	-	-	9
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Siewierzu	11,51	8,94	0,20	-	17
3.	Szkoła Podstawowa w Dziewkach	10,57	8,13	0,17 vacat	-	15
4.	Zespół Szkół w Brudzowicach	19,18	14,59	0,50 vacat	1	21
5.	Zespół Szkół w Siewierzu	56,09	43,20	2	7	52
6.	Zespół Szkolno Przedszkolny w Wojkowicach Kościelnych	30,29	22,69	-	0,58	27
7.	Zespół Szkolno Przedszkolny w Żeliszawicach	26,07	18,04	1	-	30
RAZEM		161,90	123,59	3,87	8,58	171

TABELA Nr 32. Wykaz nauczycieli w poszczególnych placówkach, w rozbięciu na stopnie awansu zawodowego.

placówka	stażysta	kontraktowy	mianowany	dypłomowany	razem
Przedszkole w Siewierzu	0	1	8	0	9
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Siewierzu	3	4	7	3	17
Szkoła Podstawowa w Dziewkach	3	4	6	1	14
Zespół Szkół w Brudzowicach	2	2	7	10	21
Zespół Szkół w Siewierzu	0	12	19	21	52
Zespół Szkolno Przedszkolny w Wojkowicach Kościelnych	1	7	15	4	27
Zespół Szkolno Przedszkolny w Żeliszewicach	1	7	5	14	26
Razem:	10	37	67	53	166

Szkoły i placówki oświatowo wychowawcze prowadzone przez Starostwo Powiatowe w Będzinie, a znajdujące się w mieście i gminie Siewierz to:

- Zespół Szkół w Siewierzu posiadający w swojej ofercie:
  - Liceum o profilach:
    - matematyczno – fizyczno – informatycznym,
    - biologiczno – chemicznym,
    - turystyczno – językowym,
    - historyczno – prawnym,
    - ogólnym.
  - Technikum Handlowe,
  - Liceum Ogólnokształcące – szkoła dla dorosłych,
  - Technikum Handlowe – szkoła dla dorosłych.

Szkoła oferuje dwie nowoczesne pracownie komputerowe, stały dostęp do Internetu, salę gimnastyczną, siłownię, bezpłatne wyjazdy na basen, bibliotekę i czytelnię, dwa boiska sportowe.

W rankingu szkół średnich województwa śląskiego prowadzonym przez „Dziennik Zachodni” szkoła zajęła 62 miejsce na 472 szkoły. Na studia dostaje się ponad 86% zdających absolwentów. Liczba uczniów i słuchaczy wynosi 297, nauczycieli 23, oddziałów 9, sal lekcyjnych 16.

- Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Gołuchowicach jest placówką dydaktyczno – opiekuńczo – wychowawczą dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz z niepełnosprawnością sprzężoną (z zaburzeniami emocjonalnymi, zaburzeniami zachowania oraz przejawami niedostosowania społecznego, z zespołem Downa, mózgowym porażeniem

dziecięcym i autyzmem). Ośrodek umożliwia naukę oraz zabezpiecza potrzeby socjalno – bytowe wychowanków, (m.in. specjalistyczną opiekę medyczną i wszechstronną rehabilitację psychospołeczną). W ośrodku znajduje się szkoła podstawowa dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, gimnazjum dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz internat na 55 miejsc. Kadre pedagogiczną stanowi 21 nauczycieli z pełnymi kwalifikacjami do pracy z dziećmi upośledzonymi.

Bazę ośrodka stanowi jednokondygnacyjny budynek z internatem. W placówce znajduje się 5 sal lekcyjnych, 1 klasopracownia komputerowa, zastępcza sala gimnastyczna, sala rehabilitacji ruchowej, gabinet psychologa – logopedy, gabinet lekarsko – pielęgniarstwa, 4 pokoje dziennego pobytu, 10 pokoi sypialnych w internacie, stołówka, plac zabaw z boiskami trawiastymi do piłki nożnej i ręcznej oraz boisko do piłki siatkowej.

Ośrodek oferuje zajęcia dydaktyczno – wychowawcze, zajęcia rewalidacyjne:

- gimnastyka korekcyjna,
- terapia logopedyczna,
- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne,
- terapia ruchowa,
- terapia psychologiczna,
- programy profilaktyczno – wychowawcze.

- W Siewierzu działa również Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna z obszarem działania obejmującym również gminę Mierzęcice. Poradnia oferuje usługi w zakresie diagnozy specjalistycznej:

- psychologicznej,
- pedagogicznej,
- logopedycznej.

Ponadto poradnia świadczy usługi w zakresie:

- doradztwa zawodowego,
- psychoedukacji,
- działań psychoprofilaktycznych,
- terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej dla dzieci, młodzieży i rodzin.

Poradnia prowadzi aktywne formy zajęć m.in. warsztaty z zakresu profilaktyki, przemocy i agresji w szkole, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, terapii rodzin zagrożonych kryzysem oraz problemem alkoholowym i inne.

9. Służba zdrowia.

W mieście i gminie Siewierz funkcjonują 3 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej i 1 publiczny Szpital Chorób Płuc.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PRIMUS”

Brudzowice, ul. Szkolna 12

Zatrudnia: 20 lekarzy w następujących poradniach specjalistycznych:

alergologiczna, chirurgia ogólna, cukrzycowa, dermatologiczna, gastrologiczna, ginekologiczna, kardiologiczna, laryngologiczna, okulistyczna, leczenia zęza, neurologiczna,

neurologii dziecięcej, reumatologiczna, rehabilitacyjna, urazowo ortopedyczna, urologiczna, zdrowia psychicznego i leczenia nerwic, pracownia endoskopii, zakład rehabilitacji.

Filia ZOZ „PRIMUS” mieści się w Siewierzu, ul. Kopernika 2.

Poradnie: reumatologiczna, urologiczna, kardiologiczna, neurologiczna, cukrzycowa.

ZOZ „PRIMUS” zatrudnia 14 pielęgniarek

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „POLMED”

Siewierz, ul. Żwirki i Wigury 16

Zatrudnia: 3 lekarzy stałych w tym 2 lekarzy rodzinnych,
1 internistę,
10 lekarzy o następujących specjalnościach: ginekolog, diabetolog, chirurg,
laryngolog, okulista, neurolog, dermatolog, kardiolog, stomatolog, psychiatra,
1 mgr rehabilitacji,
1 fizykoterapeutę,
8 pielęgniarek, w tym: 2 położne.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Gminne Centrum Medyczne Psary Sp. z o.o.

Poradnia Ogólna Wojkowice Kościelne, ul. Dąbrowska 4

Zatrudnia: 3 lekarzy o specjalnościach: internista, pediatra, stomatolog,
3 pielęgniarki.

Szpital Chorób Płuc (Publiczny)

Siewierz, ul. Oleśnickiego 21

Liczba łóżek – 43

Zatrudnia: 3 lekarzy stałych, w tym 2 specjalistów ds. chorób płuc,
4 lekarzy dyżurujących,
1 konsultanta onkologa,
1 patomorfologa / cytologa,
1 radiologa,
13 pielęgniarek,
3 analityków medycznych obsługujących laboratorium medyczne.

W mieście i gminie jest również 5 aptek znajdujących się w:

Apteka „Primus”	- Brudzewice
	czynna codziennie 8.00 – 20.00
	sobota 8.00 – 14.00
Apteka „MEDICUS”	- Siewierz, ul. Żwirki i Wigury 16
	czynna codziennie 8.00 – 20.00
	sobota 9.00 – 15.00
Apteka „FARMAVIT”	- Siewierz, Rynek 1
	czynna codziennie 8.00 – 20.00
	sobota 9.00 – 15.00

Apteka	- Siewierz, ul. Piłsudskiego 4 czynna codziennie 8.00 – 20.00 sobota 9.00 – 16.00
Apteka	- Wojkowice Kościelne, ul. Dąbrowska 2 czynna codziennie 8.00 – 15.00 w godz. popołudniowych w miarę potrzeb sobota - nieczynne

W mieście i gminie jest 7 Gabinetów Stomatologicznych (w tym 2 prywatne):

Gabinety, które zawarły kontrakt z Narodowym Funduszy Zdrowia:

Gabinet Stomatologiczny „PRODENTAL”	- Siewierz, ul. Żwirki i Wigury 16 czynny codziennie poniedziałek, czwartek i piątek 8.00 – 14.00 wtorek i środa 14.00 -20.00. - 1 lekarz stomatolog
Gabinet Stomatologiczny „PRIMUS”	- Brudzewice, ul. Szkolna 12 czynny od poniedziałku do piątku 7.00 -20.00 - 3 lekarzy stomatologów - Filia w Siewierzu, ul. Kopernika 2 czynny od poniedziałku do piątku 7.00 – 20.00 - 2 lekarzy stomatologów
Gabinet Stomatologiczny „DUO-DENT”	- Wojkowice Kościelne, ul. Dąbrowska 2 czynny codziennie poniedziałek 13.00 – 18.00 wtorek 8.00 – 14.00 środa 13.30 – 18.30 czwartek 8.00 – 13.00 piątek 8.00 – 15.00 - 2 lekarzy stomatologów
Gabinet Stomatologiczny „ARIADENT”	- Siewierz, ul. Górki 4 czynny codziennie poniedziałek i wtorek 12.00 – 19.00 środa i czwartek 10.00 – 17.00 piątek 9.00 – 16.00 - 2 lekarzy stomatologów
Gabinet Stomatologiczny	- Siewierz, ul. Będzińska 4 czynny codziennie poniedziałek i piątek 8.00 – 14.00 pozostałe dni 14.00 – 20.00 - 1 lekarz stomatolog

Gabinety prywatne:

Gabinet Stomatologiczny	- Siewierz, Rynek 28 czynny codziennie 15.00 – 20.00 - 1 lekarz stomatolog
Gabinet Stomatologiczny	- Siewierz, ul. Krasickiego 13 czynny środa i piątek 17.00 – 19.30 - 1 lekarz stomatolog

10. Identyfikacja problemów.

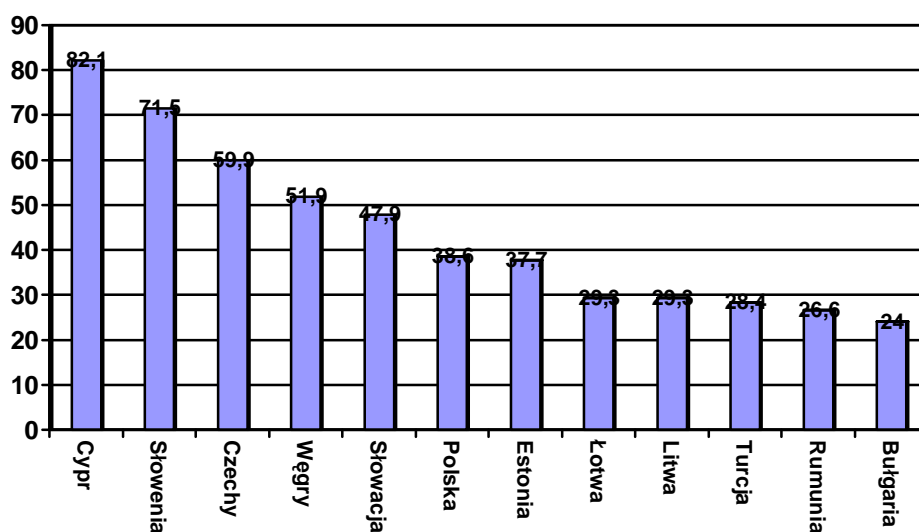
- zbyt mało terenów zielonych, przeznaczonych pod rekreację,
- nieukierunkowana, wąska oferta turystyczna,
- uboga baza do uprawiania aktywnych form wypoczynku – ścieżki rowerowe, ścieżki dydaktyczne, boiska sportowo-rekreacyjne, szlaki turystyki pieszej, trakty spacerowe itp.,
- brak punktu informacji turystycznej,
- niedostateczna promocja dorocznych imprez kulturalnych,
- brak alternatywnego produktu turystycznego, wypełniającego dzieciom i dorosłym czas wolny od pracy i nauki,
- brak oferty agroturystycznej na terenie gminy,
- niezadowolający stan techniczny dróg (potrzeba modernizacji i przebudowy) stanowiący poważną barierę rozwojową,
- zły stan bądź brak chodników,
- potrzeba poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- brak obwodnic, odciążających ruch z terenu miasta,
- brak kanalizacji,
- potrzeba modernizacji i termomodernizacji placówek oświatowych, a także brak sal gimnastycznych, świetlic oraz specjalistycznych pracowni,
- zły stan techniczny niektórych obiektów dziedzictwa kulturowego,
- niskie nakłady na kulturę,
- nieuregulowane stany prawne nieruchomości,
- brak aptek czynnych całą dobę,
- duża odległość placówek pogotowia ratunkowego od miasta i gminy,
- widoczne różnicowanie w dostępie i jakości edukacji miasta i gminy w stosunku do większych miast,
- brak możliwości elastycznego dostosowania zakresu kształcenia młodzieży do potrzeb rynku pracy,
- ograniczony dostęp do Internetu,
- niski stopień wyposażenia szkół w komputery,
- niezagospodarowane tereny nad Zalewem Przeczycko-Siewierskim i zbiornikiem w Kuźnicy Warężyńskiej,
- brak wskazania nowych atrakcyjnych terenów pod zabudowę indywidualną,
- brak miejsc parkingowych dla samochodów osobowych i ciężarowych,
- brak oznaczenia obiektów zabytkowych i szlaków turystyki pieszej i rowerowej,
- poprawa estetyki miasta,

11. Gospodarka.

11.1 Główni pracodawcy, podstawowe branże, ilość zatrudnionych w danych sektorach.

Na początku lat dziewięćdziesiątych poziom PKB w Polsce w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosił ok. 4,5 tysiąca USD, co stanowiło zaledwie 30% średniej Unii Europejskiej. Od 1998 r. następuje jednak w Polsce stopniowe osłabienie tempa wzrostu PKB aż do poziomu 1,0% w 2001 r. Od roku ubiegłego Polska wraca na ścieżkę przyspieszonego wzrostu – wzrost realny PKB w porównaniu z rokiem 2002 wyniósł 3,7%.

WYKRES Nr 9. PKB na mieszkańca Polski oraz w innych krajach, które wstąpiły do Unii Europejskiej.

Spadek tempa wzrostu PKB w ostatnich trzech latach zagraża ponownym zwiększeniem dystansu, jaki dzieli Polskę od pozostałych krajów członkowskich Unii Europejskiej.

Struktura sektorowa w Polsce również ulega systematycznym przekształceniom. Zwiększa się zdecydowanie udział sektora I – rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo oraz sektora II – przemysł, budownictwo. Wzrasta udział usług, szczególnie rynkowych. Wyraźnie widać to na przykładzie miasta i gminy Siewierz, mimo liczby zatrudnionych zobrazowanej w tabelkach, większość przedsiębiorców zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej wykonuje usługi. Aktywność gospodarcza społeczeństwa została wygenerowana transformacją ustrojową w latach dziewięćdziesiątych.

W mieście i gminie Siewierz główne branże według PKD to: przemysł, produkcja, budownictwo, handel, naprawy, gospodarka, edukacja, bankowość, przetwórstwo, rolnictwo, leśnictwo i inne pomniejsze.

TABELA Nr 33.

2004	
Branża	Liczba osób zatrudnionych
przetwórstwo	850
handel	438
gospodarka komunalna	74
rolnictwo	19
leśnictwo	59
górnictwo	307
transport	111
produkcja	145
budownictwo	109
hotele, restauracje	49
obsługa nieruchomości	44
ochrona zdrowia	128
szkolnictwo	325
administracja	77
bankowość	24

95% firm sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw stanowią przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników. Bardzo drogie kredyty i brak kapitałów własnych powodują brak możliwości finansowania inwestycji i innowacji, co ogranicza wzrost ich konkurencyjności.

11.2 Rolnictwo.

Powierzchnia obszarów rolnych na terenie gminy wynosi 6.318,9 ha, w tym grunty orne zajmują 4.159 ha. Występuje tutaj duża różnorodność kompleksów rolniczej przydatności gleb (np. kompleks pszenno-żytniowy – ziemniaczany najstarszy). Największy areal zajmuje klasa IV ok. 3.300 ha.

W spisie rolnym w 2002 r. udział wzięło 2.378 gospodarstw rolnych (w tym 866 gospodarstw z terenu miasta i 1.512 gospodarstw z terenu wsi). Z podanej liczby 2.378 gospodarstw, 2.375 stanowią gospodarstwa indywidualne, a ich struktura przedstawia się następująco:

TABELA Nr 34.

gospodarstwa o powierzchni do:	liczba
- 1 ha	3726
- powyżej 1 ha	2195
- gospodarstwa leśne	48 szt

Gospodarstwa małoobszarowe do 5 ha stanowią 93% ogółu gospodarstw. Średnia wielkość gospodarstwa na terenie gminy wynosi ~ 2,6 ha.

W zasobach Własności Rolnej Skarbu Państwa jest ok. 209 ha gruntów (powierzchnie niezabudowane).

W indywidualnych gospodarstwach rolnych znajduje się 4.994,88 ha użytków rolnych, w tym 3.195 ha gruntów ornych. Grunty orne w 55% wykorzystywane są pod zasiewy, pozostałe wykazano jako odłogi i ugory. Znaczącą pozycję pod względem powierzchni w

indywidualnych gospodarstwach zajmują łąki tj. ok. 1.650 ha, sady i pastwiska stanowią minimalną część użytków. Główne ziemiopłody to zboże i ziemniaki.

Z ogółu 2.195 gospodarstw 909 wykazało wyłącznie prowadzenie działalności rolniczej, 180 prowadzi działalność wyłącznie pozarolniczą, 179 rolniczą i pozarolniczą, a 1.110 nie prowadzi działalności rolniczej ani pozarolniczej.

Ogółem użytkowników gospodarstw w gminie jest 2.154, z tego 1.284 mężczyzn i 870 kobiet.

Gospodarstwa rolne posiadają budynki i budowle w stosunkowo dużej liczbie, bo łącznie 3.540. Jednak stan techniczny niektórych obiektów nie zawsze jest w dobrym stanie i częstokroć wymaga zdecydowanych napraw i modernizacji. Tylko 78 gospodarstw deklaruje wydatki na remont, budowę bądź modernizację budynków gospodarczych. Podobnie jest z ciągnikami, maszynami i urządzeniami w gospodarstwach rolnych. Poniższa tabela prezentuje wyszczególnienie asortymentowe.

TABELA Nr 35.

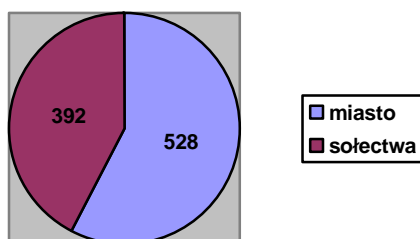
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ciągniki i samochody ciężarowe oraz maszyny i urządzenia
ogółem	
ciągniki	684
samochody ciężarowe	122
kombajny:	
• zbożowe	26
• ziemniaczane	3
• buraczane	-
silosokombajny samobieżne	-
silosokombajny pozostałe	#
dojarki bańkowe	66
dojarki rurociągowo	-
konwiowe schładzarki do mleka	46
zbiornikowe schładzarki do mleka	22
rozsiewacze nawozów i wapna	173
rozzutniki obornika	238
kosiarki ciągnikowe	378
kopaczki do ziemniaków	236
sadzarki do ziemniaków	180
polowe opryskiwacze ciągnikowe	143

Rolnicy są grupą społeczną o najniższych dochodach, z wyjątkiem rodzin utrzymujących się z pomocy społecznej. Wg danych GUS w 2001r. dochody na jedną osobę w gospodarstwach domowych rolników były o 27% niższe niż w rodzinach pracowniczych i o 26% niższe niż w rodzinach emerytów i rencistów. Wykazywane zatrudnienie w liczbie gospodarstw rolnych nie spełnia funkcji produkcyjnych, ale wchłania jawne i ukryte bezrobocie. Dla rozwoju i poprawy efektywności gospodarstw rolnych zasadnicze znaczenie ma pozarynkowy rozwój obszarów miejskich oraz sposób funkcjonowania jego bliższego i dalszego otoczenia. Gospodarstwa są rozdrobnione, ale jest szansa na podwyższenie konkurencyjności przy zachowaniu i spełnieniu odpowiednich warunków, zwłaszcza dotyczących różnorodności biologicznej i na wejście w „niszę eksportową”, związaną z rosnącym popytem na ekologicznie pozyskiwaną żywność.

11.3 Usługi, handel.

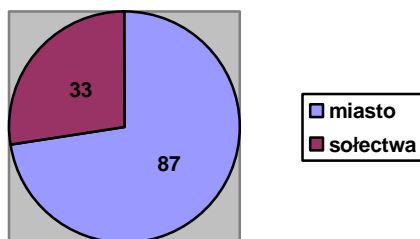
Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności, handel – to działalność podmiotów, polegająca na kupowaniu wyrobów nadających się do transportu w celu ich sprzedaży. Zalicza się tutaj także działalność agentów pośredniczących między sprzedającymi wyroby, a kupującymi. Handel obejmuje nie tylko bezpośrednie transakcje handlowe pomiędzy dwoma stronami, ale także te, które są realizowane na zamówienie większej ilości stron. Na terenie miasta i gminy Siewierz wg stanu na 30 czerwca 2004 r., w ewidencji działalności gospodarczej figuruje 1022 przedsiębiorców, z tego aktywnych jest 921.

WYKRES Nr 10.

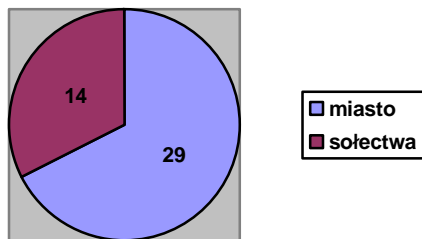
Handel stacjonarny prowadzi ogółem 120 przedsiębiorców, tym:

WYKRES Nr 11.

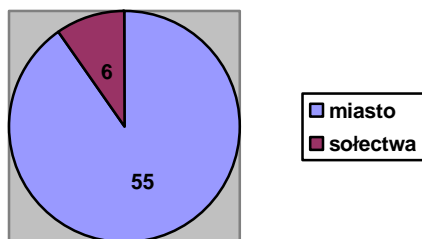
W tej liczbie sklepy spożywcze i piekarnicze stanowią ogółem liczbę 43, z tego:

WYKRES Nr 12.

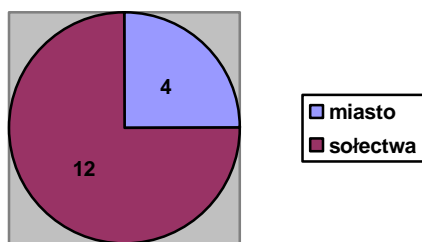
Sklepy przemysłowe na terenie miasta to liczba 61, z tego:

WYKRES Nr 13.

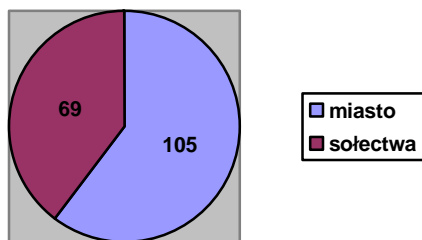
Sklepy spożywczo-przemysłowe – 16, z tego:

WYKRES Nr 14.

Handel obwoźny prowadzą 174 osoby, z tego:

WYKRES Nr 15.

Na terenie gminy istnieje jedno targowisko zlokalizowane w Siewierzu przy ul. Piłsudskiego

i róg ul. Bohaterów. Czynne jest we wtorki. Jarmarki siewierskie mają ugruntowaną pozycję i wykraczają swoją historią zdecydowanie poza obszar gminy.

Zgodnie z PKD działalność usługowa klasyfikowana jest we wszystkich sekcjach. Dla przykładu w sekcji rolnictwo zakwalifikowane są usługi związane z zagospodarowaniem zieleni, usługi związane z leśnictwem. W sekcji przetwórstwo przemysłowe są przede wszystkim przedsiębiorcy prowadzący działalność produkcyjną. Jednak do tej sekcji zaliczamy również usługi w zakresie krawiectwa, dziewiarstwa, naprawy maszyn rolniczych, renowację mebli. Do sekcji handel z kolei zalicza się również usługi w zakresie naprawy sprzętu RTV i AGD, wulkanizatorstwo, mechanikę pojazdową, pomoc drogową.

TABELA Nr 36. Przykłady niektórych usług z terenu miasta i gminy.

Usługa	Liczba
Krawiectwo	4
Dziewiarstwo	2
Fryzjerstwo	8
Fotografia	3
Kosmetyka	2
Solaria	3
naprawa sprzętu RTV i AGD	6
wulkanizatorstwo	4

Sektor usług charakteryzuje się wzrastającym udziałem w tworzeniu produktu krajowego. W skali kraju sektor ten angażuje 45,6% pracujących (2001 r.), choć liczba ta jest faktycznie zdecydowanie wyższa, albowiem zaangażowana w nim jest nieznana liczba osób (pracujących w tzw. „szarej strefie”). Sektor usług jest bogaty i zróżnicowany i generalnie zbieżny z tendencjami europejskimi.

11.4 Identyfikacja problemów.

- pogarszająca się możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców, związana z ogólną sytuacją ekonomiczną państwa i związany z tym wzrost poziomu bezrobocia,
- zmniejszenie powierzchni zasiewów, upraw i liczby trzody chlewnej,
- duży odsetek osób utrzymujących się na terenie sołectw z pracy na rachunek własny w rolnictwie (strefa tzw. ukrytego bezrobocia),
- duża liczba osób pracujących w tzw. czarnej strefie i brak informacji na temat faktycznej liczby pracujących,
- niedostateczna infrastruktura na terenie gminy,
- brak zainteresowania pracą na wsi,
- brak typowych gospodarstw rolnych,
- spadek dynamiki inwestycji,
- niespójny system podatkowy,
- niski poziom wykształcenia na terenach wsi,
- niezrestrukturyzowane gospodarstwa rolne,

12. Sfera społeczna.

12.1 Sytuacja demograficzna i społeczna terenu, jej wiek, poziom wykształcenia, wielkość populacji w wieku produkcyjnym oraz poziom bezrobocia.

Aktualna liczba ludności miasta i gminy Siewierz wynosi 12.133 mieszkańców, z tego w mieście mieszka 5.549 osób, natomiast w sołectwach 6.584 osoby. Kobiety stanowią 5549 osób, co daje 45,7%, natomiast mężczyźni 6584 osoby, co daje 54,3%. Gęstość zaludnienia tj. liczba osób na 1 km² powierzchni gminy wynosi 86,2 osób na 1 km², natomiast w mieście Siewierz 141,6 osoby na 1 km².

Dla porównania powiat będziński ma powierzchnię 331 km², zamieszkuje w nim 148 300 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 448 osób na 1km².

Dla porównania ludność gminy w 1998r, wynosiła 12.167 mieszkańców w tym:

- miasto 5.579
- gmina 6.588

Kobiety 6.199 w tym: - miasto 2.863
- gmina 3.336
Mężczyźni 5.968 w - miasto 2.716
tym: - gmina 3.252

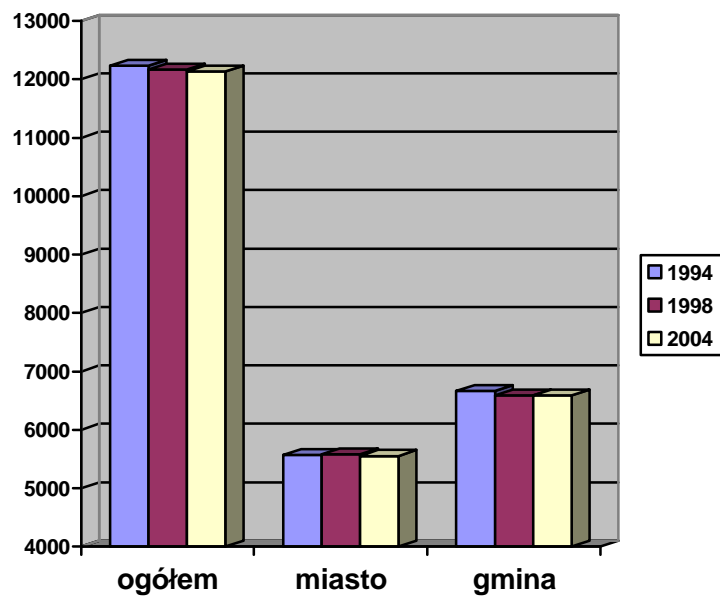
Ludność w 1994r. wynosiła: 12.231 osób w tym:

- miasto 5.565
- gmina 6.666

Kobiety 6.248 w tym: - miasto 2.895
- gmina 3.353
Mężczyźni 5.983 w - miasto 2.679
tym: - gmina 3.304

WYKRES Nr16. Ludność miasta i gminy Siewierz w latach 1994, 1998, 2004.

Powyższy wykres wskazuje, iż rok 2004 w porównaniu z latami ubiegłymi tj. 1998, 1994 wskazuje na zmniejszającą się liczbę ludności tak w mieście jak i w sołectwach.

WYKRES Nr 17. Ludność miasta i gminy Siewierz w latach 1994, 1998, 2004 wg płci.

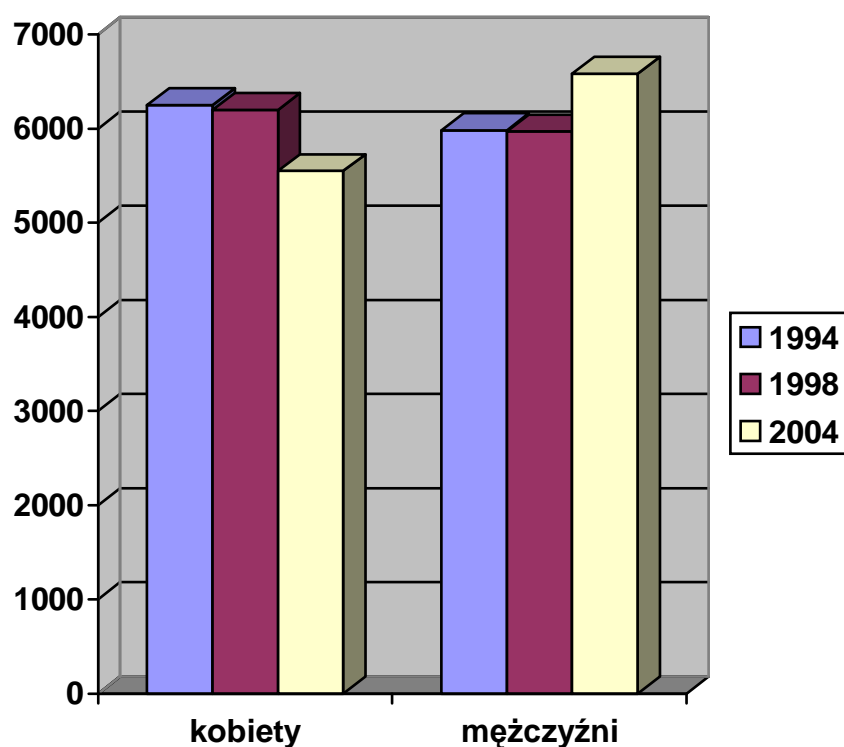

TABELA Nr 37. 2004 -1994

Rok	Razem	Kobiety i mężczyźni		Kobiety		Mężczyźni	
		miasto	gmina	miasto	gmina	Miasto	gmina
1994	12.231	5565	6666	2895	3353	2670	3313
1998	12.167	5579	6588	2863	3336	2716	3252
2004	12.133	5549	6584	2867	3339	2682	3245

Różnica pomiędzy 1994 r. w liczbie mieszkańców, a 2004 r. wskazuje na tendencję spadkową 12.231 – 12.133 = 98, co stanowi 0,8%.

TABELA Nr 38. Prognozy zmiany liczby ludności w gminie do 2015 r. wg GUS.

2004		2007		2010		2013		2015	
miasto	gmina	miasto	gmina	miasto	gmina	miasto	gmina	miasto	gmina
5540	6626	5459	6605	5381	6590	5303	6596	5251	6600

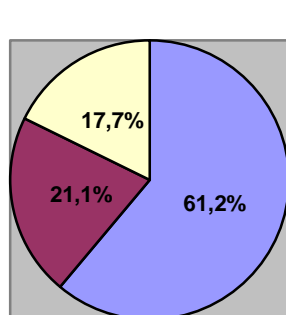
Z powyższych prognoz można zauważyć minimalne drgnięcie w zakresie wzrostu populacji na terenie sołectw dopiero ok. 2013 roku.

Wg narodowego spisu powszechnego z 2002 roku struktura wieku ludności w wieku produkcyjnym miasta i gminy Siewierz wynosi 7.060 osób co stanowi 58,2% ogółu mieszkańców, w rozbięciu na mężczyzn 3685 (30,4%) i kobiety 3375 (27,8%).

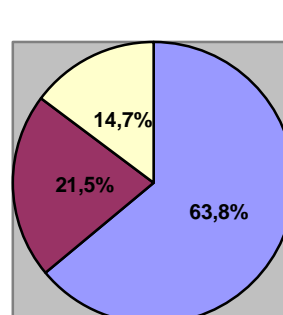
W wieku przedprodukcyjnym w mieście i gminie jest 2930 osób, co stanowi 24,1% ogółu mieszkańców, z tego mężczyzn 1497 (12,3%), a kobiet 1436 (11,8%).

WYKRES Nr 18. Struktura ludności wg grup wieku w 2004 r.

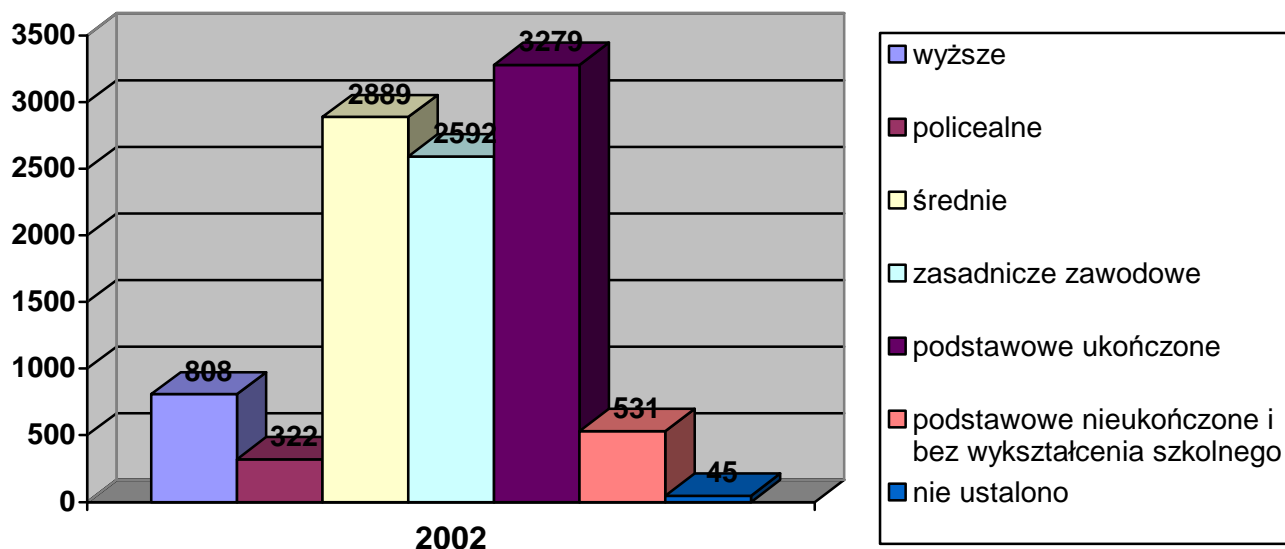
SIEWIERZ

ŚLĄSKIE

WYKRES Nr 19. Ludność miasta i gminy Siewierz wg poziomów wykształcenia w 2002r.

W mieście liczba ta wynosi 483 osoby z tego kobiet 220, a mężczyzn 263. Natomiast na terenie gminy jest to liczba 486 osób, tego kobiet 266 a mężczyzn 220.

TABELA Nr 39. Struktura bezrobocia wg grup wieku – 2004.

Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18 – 24	224	116	108
25 – 34	284	172	112
35 – 44	197	96	101
45 – 54	234	118	116
55 – 59	28	7	21
55 – 64	2		

TABELA Nr 40. Struktura bezrobocia wg wykształcenia - 2004.

Wykształcenie	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
wyższe	60	38	22
policealne i średnie zawodowe	219	147	72
średnie ogólnokształcące	60	49	11
zasadnicze zawodowe	288	129	159
gimnazjalne - poniżej	342	146	196

Dla porównania 30 czerwca 2003 liczba bezrobotnych wynosiła 908, z tego kobiet 462, a mężczyzn 446.

TABELA Nr 41. Struktura bezrobocia w mieście i sołectwach wg. płci

	Liczba	Kobiety	Mężczyźni
Wieś	465	233	232
Miasto	423	213	210

TABELA Nr 42. Struktura bezrobocia wg grup wieku – 2003 r.

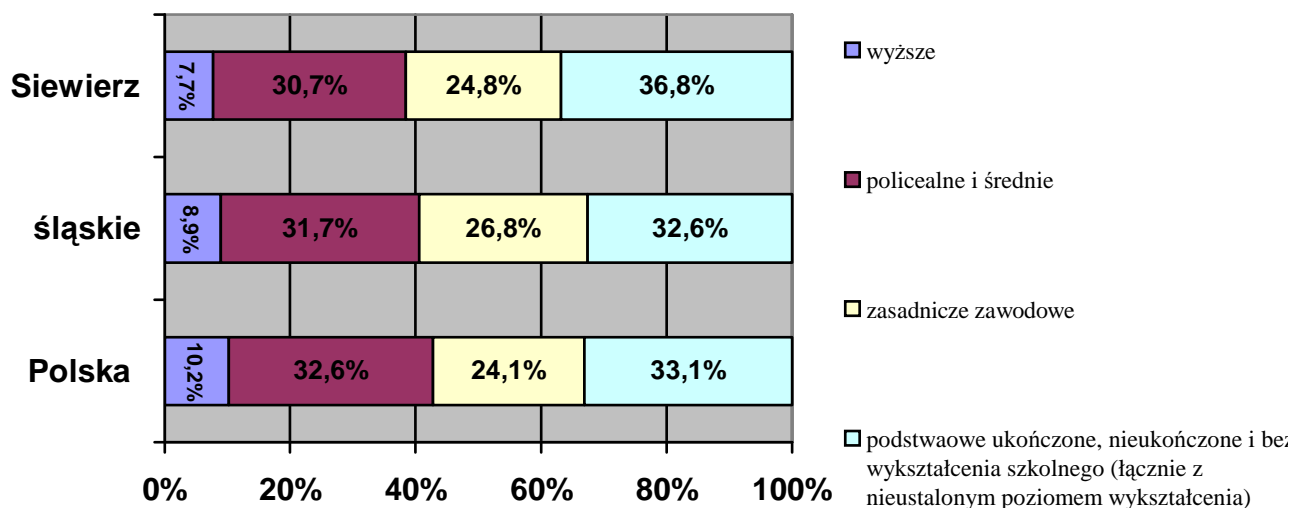
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18 – 24	242	123	119
25 – 34	255	151	104
35 – 44	185	92	93
45 – 54	203	91	112
55 – 59	20	5	15
60 – 64	3	1	2

TABELA Nr 43 Struktura bezrobocia wg wykształcenia – 2003 r.

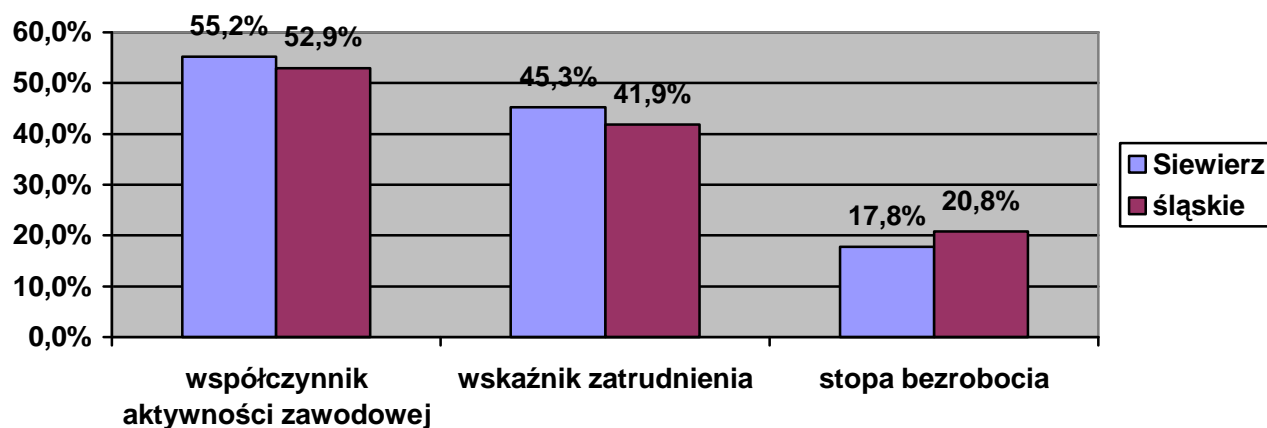
Wykształcenie	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Wyższe	41	26	15
policealne i średnie zawodowe	228	139	89
Średnie	55	43	12

ogólnokształcące			
zasadnicze zawodowe	281	123	158
gimnazjalne - poniżej	303	131	172

WYKRES Nr 20. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia w 2002 r.

WYKRES Nr 21.

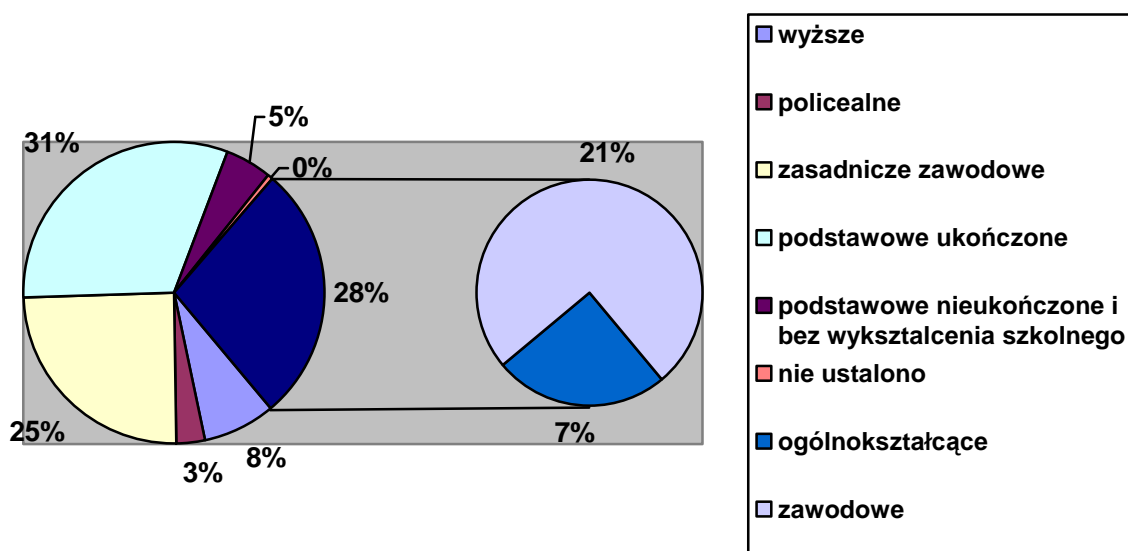
Jeżeli chodzi o strukturę wykształcenia mieszkańców miasta i gminy, to przedstawia się ona następująco:

TABELA Nr 44.

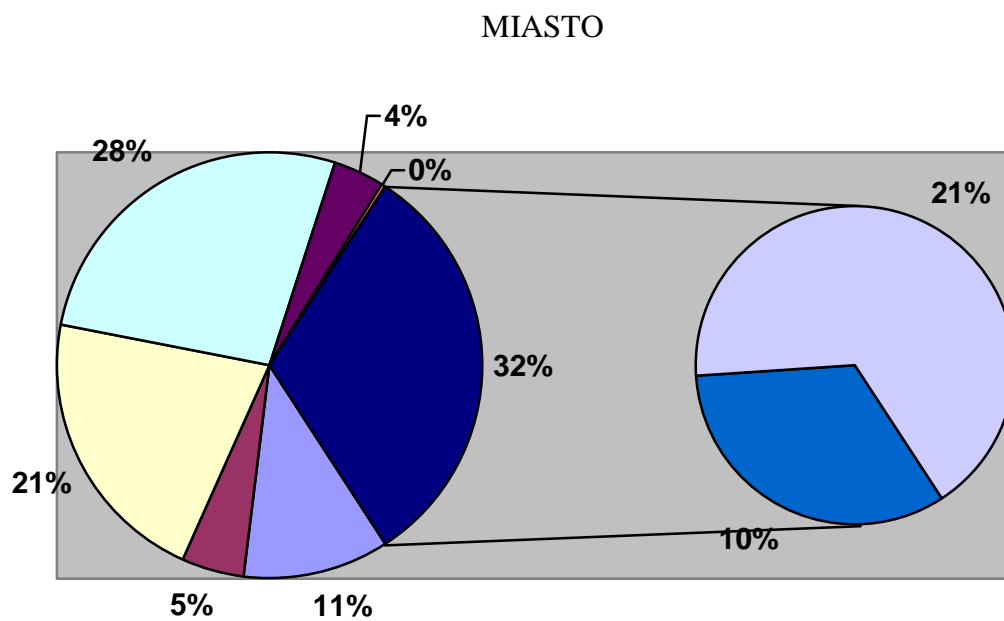
Ogółem	Poziom wykształcenia								
	wyższe	policealne	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i	nie ustalono
			razem	ogólnokształcące	zawodowe				
10.466	808	322	2.889	724	2.165	2.592	3.279	531	45
MIASTO									
4.812	539	221	1.522	501	1.021	1.027	1.307	183	13
WIEŚ									
5.654	269	101	1.367	223	1.144	1.565	1.972	348	32

Ogółem w mieście i gminie wykształconych jest 10.466 osób co stanowi ponad 86%. Z tego wyższe wykształcenie posiada 808 osób – co stanowi 8% ogółu wykształconych.

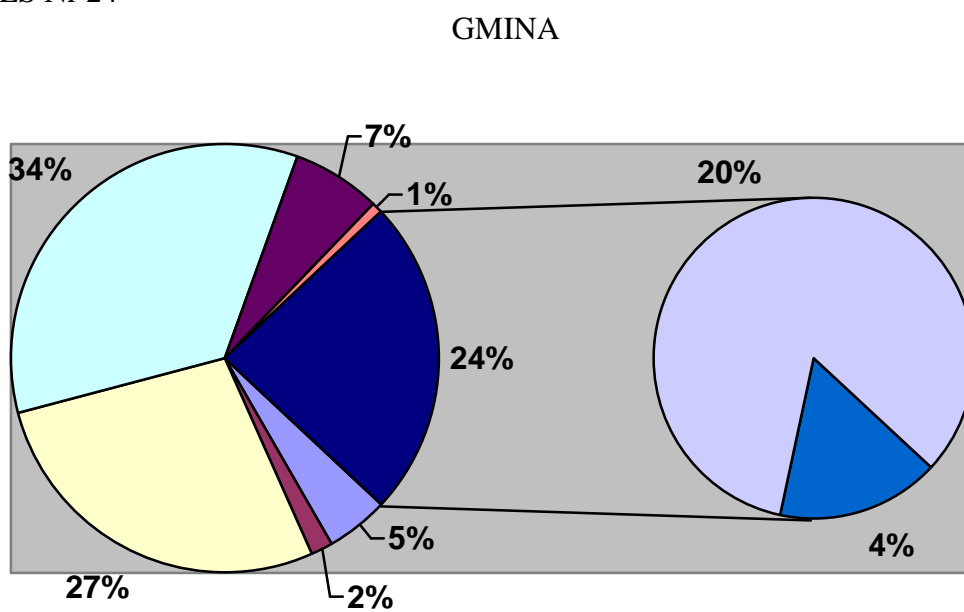
WYKRES Nr 22. Ludność miasta i gminy Siewierz w wieku powyżej 13 lat i więcej wg poziomu wykształcenia w 2002 r.

WYKRES Nr 23.

WYKRES Nr 24

Jak wynika z przedstawionych danych, najwięcej osób posiada wykształcenie w mieście:

TABELA Nr 45.

Wykształcenie	Liczba osób	%
wyższe	539	11,20 %
średnie	1743	36,22 %
zasadnicze zawodowe	1027	21,34 %
podstawowe	1307	27,16 %
nieukończone podstawowe i bez wykształcenia	196	4,07 %
	4812	100 %

Na terenie sołectw sytuacja wygląda następująco:

TABELA Nr 46.

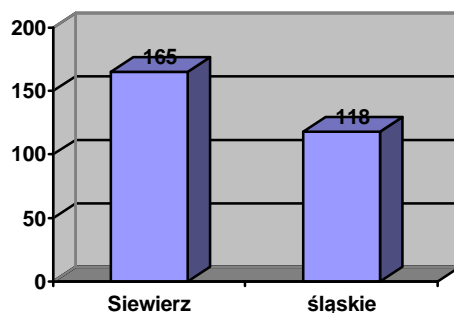
Wykształcenie	Liczba osób	%
wyższe	269	4,75 %
średnie	1468	25,96 %
zasadnicze zawodowe	1565	27,67 %
podstawowe	1972	34,87 %
nieukończone podstawowe i bez wykształcenia	380	6,72 %
	5654	100 %

Ogółem sytuacja wygląda następująco.

Najwięcej jest osób z wykształceniem podstawowym ukończonym co stanowi 31,3% ogółu wykształconych, na drugim miejscu są osoby z wykształceniem średnim co stanowi 27,6%, na trzecim miejscu osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – co stanowi 24,8%.

Osoby niepełnosprawne w mieście i gminie Siewierz wg danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r. to 831 osób w Siewierzu z tego 386 mężczyzn i 445 kobiet. W sołectwach niepełnosprawnych jest 1167 osób, z tego 593 to mężczyźni, a 574 kobiety. Na ogólną liczbę mieszkańców 12.133 jest to dosyć znaczna grupa osób stanowiąca 16,5%.

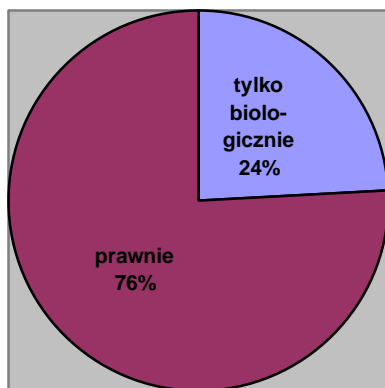
WYKRES Nr 25. Osoby niepełnosprawne na 1000 ludności w 2002 r.

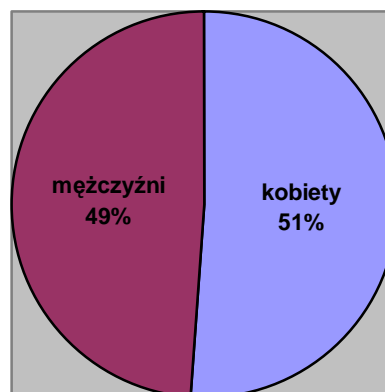

WYKRES Nr 26. Osoby niepełnosprawne w 2002 r.

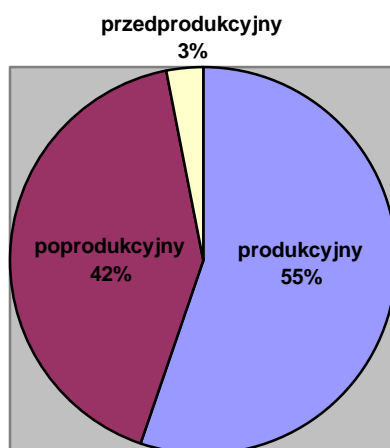
I Według kategorii niepełnosprawności.

II Według płci.

III Według ekonomicznych grup wieku.

12.2 Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym poziom bezpieczeństwa.

Warunki życia mieszkańców miasta i gminy w zdecydowanej większości uzależnione są od zatrudnienia, wykształcenia, wysokości zarobków i poziomu bezpieczeństwa.

Bezrobotni z terenu miasta i gminy Siewierz to liczba 969 osób (7,4% bezrobotnych powiatu) (30.VI.04) na tle powiatu będzińskiego z liczbą bezrobotnych 13.411.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto dla powiatu będzińskiego wynosi 1.970,80 zł., dla województwa 2.298,40 zł., dla kraju 2.097,83 zł.

Teren miasta i gminy Siewierz podlega Komisariatowi Policji w Siewierzu, który oprócz Siewierza ma również w swoim zasięgu gminę Mierzęcice. Rejon miasta i gminy nie należy do strefy szczególnie niebezpiecznej. W roku 2003 do Komisariatu Policji zgłoszono

512 zdarzeń (bez wypadków drogowych), co stanowi w stosunku do 2002 roku wzrost o 202 zdarzenia.

TABELA Nr 47.

Zdarzenia	Lata	
	2003	2002
rozboje i wymuszenia	5	4
kradzież z włamaniem	90	49
kradzieże ogółem	134	58
bójki i pobicia	17	5
zniszczenie mienia	17	16
inne kryminalne	45	34

Najwięcej zdarzeń ma miejsce w godzinach nocnych.

Rozkład zagrożeń na terenie miasta i gminy przedstawia się następująco:

TABELA Nr 48.

Miejscowość	Lata	
	2003	2002
Miasto Siewierz	173	88
Brudzowice	22	10
Żeliszawice	8	9
Leśniaki	0	5
Czekanka	12	7
Dziewki	9	4
Nowa Wioska	1	3
Gołuchowice	5	4
Podwarpie	13	9
Wojkowice Kościelne	42	12
Wareżyn i Kuźnice	16	10
Tuliszów	7	5

W porównaniu do danych za rok 2002, należy zauważyć wzrost o 85 ilości zdarzeń na terenie miasta Siewierz oraz o 30 przestępstw na terenie miejscowości Wojkowice Kościelne, przy niewielkim spadku przestępczości w rejonie miejscowości Leśniaki, Nowa Wioska i Żeliszawice.

Dokonując analizy zdarzeń, należy stwierdzić wzrost przestępczości w zakresie kradzieży z włamaniem i kradzieży.

Szczególnie niepokojącym jest zauważalny wzrost przestępstw nieletnich oraz naruszeń Ustawy o narkomanii. Na przestrzeni 2003 r. ujawniono na terenie działania KP Siewierz 17 nieletnich przestępców, którzy popełnili 32 czyny o charakterze kryminalnym. Stanowi to wzrost do danych za rok 2002 o 6 nieletnich i aż o 24 czyny karalne. W zakresie zwalczania

przestępczości narkotykowej zarejestrowano 25 przestępstw popełnionych przez 9 sprawców, przy 1 przestępstwie w roku 2002.

W rejonie Komisariatu Policji w Siewierzu utrzymano najniższy wskaźnik zagrożenia przestępczością, który wyniósł 32,6 pkt. na 1000 mieszkańców.

W sąsiednich rejonach wskaźniki te kształtują się:

- Powiat Będziński   42,9
- Powiat   45,3
  Zawierciański
- Dąbrowa Górnicza   56,4
- Sosnowiec   52,0

12.3 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Siewierzu jest jednostką organizacyjną gminy, obejmującą swoim zakresem działania teren miasta i gminy. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ustawowe zadania umożliwiające osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Placówka uczestniczy we wszelkich społecznych przedsięwzięciach poprzez współdziałanie z Policją, GKRPA Urzędem Pracy, Sądem, Prokuraturą, Starostwem Powiatowym w Będzinie – Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Na terenie miasta i gminy udziela się pomocy następującym grupom ludzi:

- bezrobotnym,
- niepełnosprawnym,
- długotrwale chorym,
- ubogim,
- bezradnym,
- rodzinom niepełnym, wielodzietnym,
- alkoholikom i ich rodzinom,
- innym potrzebującym pomocy, np. z tytułu klęsk żywiołowych,
- ofiarom przemocy.
-

TABELA Nr 49. Grupy społeczne wymagające wsparcia.

Rodzaje problemu społecznego	Rok 2002		Rok 2003	
	Liczba ogółem	W tym na wsi	Liczba ogółem	W tym na wsi
bezrobocie	170	82	254	135
niepełnosprawność	143	80	153	84
długotrwała choroba	77	44	143	68
ubóstwo	170	75	115	55
bezradność	74	43	133	67
rodziny niepełne,	38	16	61	26
wielodzietne	17	8	52	30
alkoholizm	21	10	29	12
klęska żywiołowa	32	26	-	-

Bezrobocie i ubóstwo to najczęściej występujące grupy ludzi wymagające wsparcia. Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy im pomoc poprzez m.in. pracę socjalną nad rodzinami z różnego rodzaju problemami.

Młodzież i dzieci korzystają z wyżywienia, prowadzonego we wszystkich placówkach oświatowych. W roku 2003 korzystało z posiłków 284 dzieci, w tym 189 na terenie sołectw. Podopieczni Ośrodka Pomocy Społecznej i wychowankowie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Gołuchowicach korzystali w roku 2003 ze spektakli teatralnych i programów artystycznych finansowanych również z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Skorzystało z tego ponad 200 dzieci, a z okazji imprezy Mikołajkowej 171 dzieci otrzymało paczki ze słodyczami.

Do tej pory gmina nie borykała się z problemem bezdomności. Jednak została zawarta umowa pomiędzy Caritas Diecezji Sosnowieckiej – Domem dla Bezdomnych w Będzinie – Łagiszy, by w razie potrzeby skierować tam osoby potrzebujące tego typu wsparcia.

Gmina kontynuuje również umowę o wspólnym finansowaniu zadań Ośrodka Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie. Ośrodek ten mieści się przy Domu Dziecka w Sarnowie.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą również skorzystać na podstawie zawartego porozumienia z usług opiekuńczych, świadczonych przez środowiskowy Dom Samopomocy w Myszkowie. Dotychczas skorzystała z tego jedna osoba. Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał świadczenia dla 752 osób, co łącznie przełożyło się na pomoc dla 1378 osób w rodzinach. Była to pomoc skierowana do 454 rodzin ogółem, w tym na terenie sołectw do 245 rodzin.

TABELA Nr 50. Liczba rodzin objętych świadczeniem.

Lata	Liczba rodzin objętych świadczeniami	
	Ogółem	w tym na terenie sołectw
2002 r.	443	210
2003 r.	454	245

Poniższa tabela prezentuje typy rodzin objęte pomocą społeczną w 2003r. i analogicznie w 2002 r.

TABELA Nr 51.

Wyszczególnienie	Rok 2002			Rok 2003		
	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	ogółem	w tym na wsi		ogółem	w tym na wsi	
Rodziny ogółem	443	210	1.381	497	260	1.464
o liczbie osób: 1	96	35	96	108	43	108
2	64	28	128	107	44	214
3	90	44	270	97	52	291
4	118	65	472	107	67	428
5	49	27	245	55	42	275
6 i więcej	26	11	170	23	12	148
W tym (z wiersza 01) rodziny z dziećmi ogółem	255	159	1.036	256	159	1.023
o liczbie osób: 1	74	44	223	102	62	319
2	115	72	456	107	68	448
3	49	35	245	38	24	194
4	14	7	86	6	4	36
5	1		7	1		7
6	1	1	8	1	1	8
7 i więcej	1		11	1		11
Rodziny niepełne ogółem	38	16	110	61	26	170
o liczbie osób: 1	19	11	47	38	17	88
2	16	4	49	18	8	58
3	3	1	14	5	1	24
4 i więcej						
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	135	71	393	141	64	381
o liczbie osób: 1	35	13	35	40	16	40
2	28	16	56	27	10	54
3	26	10	78	34	15	102
4 i więcej	46	32	224	40	23	185

Rodzaje i ilość wypłaconych świadczeń dla zasiłkobiorców prezentuje poniższa tabela

TABELA Nr 52.

Rodzaje świadczeń	Liczba osób którym przyznano świadczenie. Rok	
	2002	2003
Zasiłek stały	13	14
Zasiłek stały wyrównawczy	23	30
Zasiłek gwarantowany	4	4
Renta socjalna	63	65
Zasiłek pielęgnacyjny	59	55
Zasiłek okresowy	-	58
Ochrona macierzyńska	14	14
Zasiłek celowy	464	617

12.4 Rynek pracy.

Rynek pracy w mieście i gminie stanowią średniej wielkości zakłady pracy głównie związane z górnictwem odkrywkowym, galanterią okienną i drzewną, produkcją sprzętu AGD, bankowością, administracją samorządową i rządową, działalnością gospodarczą i innymi. Można wyznaczyć dużą rolę sektora usług. Aktualnie zauważa się wzrost zatrudnienia w niektórych dużych zakładach pracy.

Miasto i gmina zabiega o zatrudnianie bezrobotnych przy pracach interwencyjnych oraz robotach publicznych. Jest to aktywna forma przeciwdziałania bezrobociu, szczególnie, że zatrudniani są mieszkańcami miasta i gminy.

Obecny obraz lokalnego rynku pracy jest wypadkową oddziaływania wielu czynników, w tym natury makroekonomicznej.

12.5 Identyfikacja problemów.

- brak świetlicy środowiskowej,
- brak punktu konsultacyjnego dla podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej,
- brak punktu opieki paliatywnej,
- niedostateczny poziom bezpieczeństwa, w tym na drogach,
- niewystarczający poziom wykształcenia w gminie,
- długotrwałe bezrobocie,
- zagrożenie alkoholizmem, narkomanią szczególnie dzieci i młodzieży,
- niedostateczna likwidacja barier architektonicznych,
- duża skala bezrobocia ludzi młodych,
- zapóźnienia w rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

III Zadania polegające na poprawie sytuacji na terenie Miasta i Gminy Siewierz.

1. Zmiany w strukturze gospodarczej terenu w tym zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

- a) tworzenie miejsc pracy w sektorze przemysłu, poprzez promocję obszarów atrakcyjnych gospodarczo,
- b) tworzenie miejsc pracy w sferze pozarolniczej, w szczególności w sołectwach poprzez m.in.
  - wsparcie dla grup producenckich i promocję ich produktów,
  - rozwój produkcji roślinnej,
  - organizację targów zieleni przydomowej,
  - wspieranie rozwoju przedsiębiorczości indywidualnej na obszarach wiejskich,
  - rozwój różnych form kształcenia ustawicznego i usług doradczych dla rolników,
  - wydzielanie atrakcyjnych inwestycyjnie terenów w celu pozyskiwania inwestorów i tworzenia nowych miejsc pracy,
- c) dalszy rozwój usług handlowych, gastronomicznych i transportowych,
- d) stworzenie szerokiej oferty rekreacji lokalnej i ponadregionalnej, w tym terenów rekreacyjnych, ścieżek, tras rowerowych, tras plenerowych jak też i tematycznych imprez kulturalnych,

2. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury.

- a) rozwój systemu komunikacji:
  - budowa i modernizacja dróg gminnych,
  - budowa chodników i parkingów,
  - rozbudowa węzła dróg ekspresowych w Wojkowicach Kościelnych,
  - budowa obwodnicy wokół miasta,
  - modernizacja rynku,
  - zapewnienie możliwie szerokiego dostępu do usług teleinformatycznych,
- b) rozwój infrastruktury technicznej:
  - dokończenie budowy oczyszczalni ścieków,
  - uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej,
  - dalsza modernizacja oświetlenia ulicznego w mieście i gminie,
  - zagospodarowanie i uatrakcyjnienie Zalewu Przeczyczo – Siewierskiego w Siewierzu, w Tuliszwie (pole namiotowe, kempingowe, itp.) i dalej w Kuźnicy Warężyńskiej,
  - rozbudowa ścieżek rowerowych i szlaków tematycznych,
  - ochrona wartości kulturowych (układ urbanistyczny, obiekty zabytkowe) i ich właściwe wykorzystanie,
  - zagospodarowanie terenów oraz wyposażenie komunalne zespołu budownictwa letniskowego oraz całorocznego „drugiego domu” na Czekance i Tuliszwie,
- c) rozwój infrastruktury społecznej:
  - budowa hali sportowej, modernizacja bazy oświatowej,
  - podniesienie poziomu nauczania w szkołach,
  - poszerzenie możliwości edukacyjnych dzieci poprzez szeroko rozumianą współpracę i wymianę z zagranicą,
  - rozwój edukacji informatycznej,
  - budowa świetlicy środowiskowej,
  - budowa zintegrowanego posterunku służb ratowniczych

3. Zmiany w sposobie użytkowania terenu.

- ograniczanie przeznaczania gruntów najwyższych klas bonitacyjnych pod zabudowę,
- wykorzystanie terenów nieefektywnie wykorzystanych,
- możliwość przeznaczania gruntów o niższych klasach bonitacyjnych pod uprawy leśne,
- wyznaczanie i opieka nad użytkami ekologicznymi, zespołami przyrodniczo – krajobrazowymi w celu ochrony lokalnych wartości środowiska przyrodniczego,
- wyznaczanie nowych terenów pod działalność usługową i produkcyjną w celu tworzenia nowych miejsc pracy, głównie na terenach stanowiących mienie komunalne,
- sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z elastyczną funkcją produkcyjno – usługową, w odpowiedzi na zaistniałe potrzeby ze strony potencjalnych inwestorów,
- sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla funkcji mieszkalnictwa, rekreacji i usług,
- nowe atrakcyjne tereny aktywizacji dla działalności produkcyjno – składowej, transportu i spedycji oraz zaplecza technicznego w ogólnej powierzchni terenów zainwestowanych,
- prowadzenie promocji miasta z wykorzystaniem jego korzystnej lokalizacji dla rozwoju różnorodnej wytwórczości i miejsca osiedlania oraz realizacji przedsięwzięć publicznych.

4. Poprawa stanu środowiska naturalnego.

- zmniejszenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery m.in. poprzez sukcesywną eliminację źródeł niskich emisji, modernizację kotłowni w obiektach użyteczności publicznej,
- zalesianie terenów,
- kontynuację procesu segregacji odpadów, wdrożenie planu gospodarki odpadami,
- promowanie ekologicznych metod produkcji i rozwój innowacyjnej produkcji roślinnej i zwierzęcej,
- przeciwdziałanie skażeniu gleb oraz wód,
- likwidacja źródeł uciążliwości środowiskowych,
- przeciwdziałanie obniżaniu żyzności gleb,
- ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym kompleksów łąkowych,
- ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniami i skażeniami.

5. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców, w tym zmiany w strukturze zamieszkania.

- uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej (dostęp do Internetu, sale komputerowe, sale gimnastyczne, języki obce, kółka zainteresowań, kluby europejskie) na terenie gminy, rozszerzanie oferty kulturalnej i ułatwienie dostępu do obiektów użyteczności publicznej,
- nawiązanie kontaktów partnerskich z innymi gminami, w tym z zagranicy, w celu zwiększenia szans promocji gminy,
- usuwanie barier architektonicznych,
- dbałość o obiekty zabytkowe,
- poszukiwanie inwestorów krajowych i zagranicznych w celu zabudowy obszarów atrakcyjnych gospodarczo,
- zwiększenie liczby atrakcji turystycznych dla osób w różnym przedziale wiekowym,
- rozwinięcie i zróżnicowanie sieci usług gastronomicznych,
- szersza promocja dorocznych imprez kulturalnych,
- nadanie historycznym zespołom miejskim rangi zjawiska niepowtarzalnego, stanowiącego zarazem element składowy nowego stylu życia i środowiska naturalnego.

Projekty i zadania do realizacji w latach 2004 – 2006 i 2007 – 2013.

L.p.	Zadanie	Etapy działań	Nakłady
1.	Budowa oczyszczalni ścieków w Siewierzu – etap I	Do 09.2004 r. – rob. ogólnobudowlane 09.2004 – 03.2005 - rozruch	5.277.849 zł
2.	Budowa kanalizacji – etap I w Siewierzu Budowa kanalizacji – etap II Skanalizowanie pozostałej części Gminy do 2015 r. wraz z budową drugiej oczyszczalni w Kuźnicy Warężyńskiej.	2004 - 2005 2004-2007 do 2015	14.236.690 zł 20.000.000 zł 60.000.000 zł
3.	Budowa hali sportowej w Siewierzu	2004 – fundamenty 2005 – stan surowy zamknięty, wykończeniówka, zagospodarowanie terenu.	7.368.498 zł
	Termomodernizacja szkoły w Żeliszawicach	2004 – roboty zewnętrzne 2005 – roboty wewnętrzne	1.769.889 zł
	Remont budynku Zespołu Szkół w Siewierzu ul. Piłsudskiego	2007 – 2008	2.500.000 zł
	Budowa boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej Nr 2 przy ulicy Długiej	IX-XI 2004	50.000 zł
4	Budowa Zintegrowanego Posterunku Służb Ratowniczych	2004 – fundamenty I kw. 2005 – stan surowy zamknięty II kw. 2005 – roboty wykończeniowe, zagospodarowanie terenu.	700.000 zł
5	Budowa dróg gminnych i chodników	2007 – 2013	17.771.972 zł
6.	Budowa kanalizacji deszczowej na Osiedlu Zachód	2008 – 2010	3.500.000 zł

7.	Przebudowa rynku w Siewierzu	2006 - 2007	3.000.000 zł
8.	Oświetlenie dróg	2004 – 2012	266.500 zł
9.	Urządzenie terenów zielonych w centrum Siewierza	2007 - 2008	200.000 zł
10.	Budowa lub adaptacja budynku na lokale socjalne	2005	200.000 zł
11.	Remont kompleksu budynków MGOK i MGBP w Siewierzu	2007	300.000 zł
12.	Remont Budynku Urzędu	2004 - 2007	400.000 zł
RAZEM			137.541.398 zł

V. Powiązanie projektów z innymi działaniami, realizowanymi na terenie miasta i gminy.

Realizacja zadań na terenie gminy jest procesem planowym i opiera się na:

- wieloletnich planach inwestycyjnych,
- propozycjach przedstawianych do Strategii Rozwoju Miasta i Gminy,
- propozycjach zadań do realizacji, zgłaszanych podczas spotkań z mieszkańcami, z liderami miasta i gminy, pracownikami jednostek organizacyjnych Miasta i Gminy, organizacjami społecznymi oraz przedsiębiorcami,
- realizacji planów i projektów zewnętrznych – powiatowych, wojewódzkich, krajowych.

Do najważniejszych zadań realizowanych w ostatnim okresie, powiązanych z Programem Rozwoju Lokalnego, należą:

- budowa oczyszczalni ścieków,
- budowa kanalizacji sanitarnej,
- modernizacja dróg,
- modernizacja obiektów użyteczności publicznej,
- budowa obwodnicy wokół Siewierza.

Inwestycje powyższe są realizowane ze środków własnych i pozabudżetowych.

Poza tymi inwestycjami w ostatnim okresie zrealizowano m.in. – salę gimnastyczną w Brudzowicach, zrekultywowano wysypisko odpadów komunalnych, wyremontowano budynek „Starej Gminy”, wyremontowano placówki oświatowe, przystosowano przejścia przez jezdnię na terenie miasta dla osób niepełnosprawnych, dostosowano Urząd do obsługi osób niepełnosprawnych oraz inne.

W każdym roku realizowane są na drogach gminnych nakładki asfaltowe. Usuwane są coroczne ubytki w drogach. Ciągi komunikacyjne wyposaża się w oświetlenie uliczne.

Jednak potrzeby w tym zakresie są nadal.

VI. Oczekiwane wskaźniki Planu Rozwoju Lokalnego.

TABELA Nr 54.

Lp.	Wskaźniki	Docelowe wartości wskaźnika
1.	liczba nowych sal gimnastycznych	2 szt.
2.	liczba nowych oczyszczalni ścieków	2 szt.
3.	liczba nowowybudowanych dróg	8 szt.
4.	liczba nowowybudowanych chodników	8 szt.
5.	liczba odwodnionych dróg	8 szt.
6.	liczba nowych lamp oświetleniowych	55 szt.
7.	liczba nowych boisk szkolnych	2 szt.
8.	liczba przyłączy kanalizacyjnych	2.000 przyłączy
9.	liczba lokali socjalnych	7 lokali
10.	liczba dróg dojazdowych do pól	3 szt.
11.	długość tras turystyki pieszej	12 km
12.	liczba tras turystyki pieszej	8 szt.
13.	długość ścieżek rowerowych	25 km
14.	liczba ścieżek rowerowych	3 szt.
15.	liczba wyremontowanych placówek oświatowych	7 szt.
16.	pozyskanie zintegrowanego posterunku służb ratowniczych	1 obiekt

VII. Plan finansowy na lata 2004 – 2006 i następne.

TABELA Nr 55. Plan finansowy na lata 2004 -2013.

Lp.	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt	Termin realizacji	Źródła finansowania w latach																													
				2004			2005			2006			2007			2008			2009			2010			2011			2012			2013		
				w	p	U	w	p	U	w	p	U	w	p	U	w	p	U	w	p	U	w	p	U	w	p	U	w	p	U			
1.	Budowa oczyszczalni ścieków w Siewierzu – etap I	5.277.849 zł	III 2005	426.100 zł	4.148.000 zł	-	53.500 zł	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
2.	Budowa kanalizacji – etap I	14.236.690 zł	XI 2005	4.801.846 zł	4.976.100 zł	-	1.041.744 zł	3.417.000 zł	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
3.	Budowa hali sportowej w Siewierzu	7.368.498 zł	XI 2005	212.500 zł	-	637.500 zł	1.715.000 zł	100.000 zł	4.704.000 zł	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
4.	Termomodernizacja szkoły w Zelisławicach	1.769.889,26 zł	VIII 2005	501.026 zł	506.908 zł		334.017 zł	373.938 zł																									
5.	Budowa drogi na oczyszczalnię ścieków w Siewierzu	350.000 zł	2005	-	-	-	87.500 zł	-	262.500 zł	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
6.	Budowa Zintegrowanego Postępu Służb Ratowniczych	700.000 zł	2005	8.333 zł	-	25.000 zł	166.667 zł	-	500.000 zł	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
7.	Remont Urzędu	400.000 zł	2004 - 2007	100.000 zł	-	-	50.000 zł	-	-	90.000 zł	-	60.000 zł	60.000 zł	-	40.000 zł																		

VIII. System wdrażania Planu.

1. Opracowanie Planu Rozwoju Lokalnego,
2. Rozesłanie Planu Rozwoju Lokalnego Radnym, wraz z projektem uchwały Rady Miejskiej o przyjęciu Planu Rozwoju Lokalnego,
3. Informacja w „Gazecie Miasta i Gminy Siewierz” na temat Planu Rozwoju Lokalnego,
4. Rozmowy w sołectwach na temat Planu,
5. Lekcje informacyjne w gimnazjach na temat Planu Rozwoju Lokalnego,
6. Nadzór nad realizacją Planu Rozwoju Lokalnego,
7. Coroczne omówienie realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

IX. Sposoby monitoringu i społecznej oceny realizacji Planu.

1. System monitorowania oraz sposób oceny Planu Rozwoju Lokalnego.

W Urzędzie Miasta i Gminy Siewierz przyjęto następującą procedurę monitoringu i społecznej oceny realizacji Planu:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Siewierz tworzy zespół monitorujący składający się z radnych oraz z pracowników Urzędu Miasta i Gminy, w tym m.in. odpowiedzialnych za pozyskiwanie środków finansowych spoza budżetu miasta i gminy,
2. Zespół monitorujący będzie zwoływany raz w roku na wniosek Burmistrza Miasta i Gminy,
3. Zespół monitorujący zapozna się z Raportem przedstawionym przez: Referat Rozwoju, Referat Gospodarki Komunalnej i Lokalowej i samodzielne stanowisko ds. Współpracy i Pozyskiwanie Środków Zewnętrznych,
4. Raport z realizacji Planu Rozwoju Lokalnego zawierać powinien opis realizacji poszczególnych zadań i projektów inwestycyjnych z wyznaczonym harmonogramem realizacji poszczególnych działań i zakresem odpowiedzialności,
5. Zespół monitorujący dokonywać będzie oceny realizacji poszczególnych zadań i projektów inwestycyjnych w zakresie ich zgodności z Planem Rozwoju Lokalnego i terminowością realizacji,
6. Końcowy Raport Zespół przedstawia Burmistrzowi do oceny,
7. Uzgodniony Raport z oceny Planu Burmistrz corocznie przedstawiał będzie Radzie Miejskiej.

2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

I. Etap – planowanie.

- przystąpienie do opracowania planu działania. Spotkanie Burmistrza i Przewodniczącego Rady Miejskiej z pracownikami Urzędu, celem nadania rozmowom odpowiedniej rangi. Przy etapie planistycznym wykorzystano materiały przygotowane do strategii Rozwoju Miasta złożone przez sektor prywatny, reprezentantów samorządu, osoby fizyczne, przedsiębiorców,
- zapraszając do współpracy osoby spoza Urzędu założono, że osoby te są znane ze swoich działań w społeczności lokalnej, cieszą się zaufaniem władz gminy i posiadają profesjonalne przygotowanie,
- dokonując przeglądu materiału tematycznego założono, że osoby z sektora publicznego, prywatnego i organizacji pozarządowych, kierują się spojrzeniem na gminę w skali makro i uwzględniają w swojej pracy interes publiczny przedkładając go częstokroć ponad interes własnej organizacji, firmy czy własny.

II. Etap – organizacja pracy.

Władze miasta i gminy spotykały się z przedstawicielami poszczególnych sektorów analizując wzajemny stan współpracy.

Spotkania miały charakter spotkań tematycznych (małych warsztatów), które poświęcono w szczególności omówieniu polityki władz gminy wobec organizacji pozarządowych, polityce społecznej gminy, inicjowaniu i podejmowaniu kontaktów z organami gminy, przepływie

informacji. Ważnym czynnikiem jest również potrzeba wyznaczania osób kontaktowych z ramienia każdego sektora do utrzymania stałego kontaktu z władzami gminy celem zapewnienia płynnego obiegu informacji.

III. Etap – decyzje.

- zaprezentowanie i przedstawienie projektu planu poszczególnym przedstawicielom sektorów, do konsultacji społecznych.
- przedłożenie Radzie Miejskiej wersji po konsultacjach celem podjęcia stosownej uchwały przyjmującej Plan Rozwoju Lokalnego,
- organizowanie przez Urząd Miasta i Gminy spotkań, konsultacji i szkoleń w szerokim zakresie,
- zapewnienie pomocy w dziedzinie promocji wyrobów i usług sektora prywatnego.

3. Public relation Planu Rozwoju Lokalnego.

Priorytetowym celem Planu Rozwoju Lokalnego jest nawiązanie komunikacji z otoczeniem lokalnym. Działania te prowadzone będą poprzez:

- informacje umieszczoną w „Gazecie Miasta i Gminy Siewierz”,
- informacje umieszczoną na tablicach ogłoszeń,
- informację umieszczoną na stronie internetowej i w Biuletynie Informacji Publicznej,
- możliwość uczestniczenia mieszkańców w sesjach Rady Miejskiej,
- informowanie mieszkańców sołectw poprzez:
  - uczestnictwo sołtysów w sesjach Rady Miejskiej,
  - uczestnictwo sołtysów w zwoływanych przez Burmistrza naradach,
  - informowanie mieszkańców sołectw poprzez sołtysów, w formie przekazywania informacji mieszczących się na tablicach ogłoszeń w sołectwach,
  - organizowanie, w razie potrzeby zebrań z mieszkańcami w których uczestniczy Burmistrz lub pracownik Urzędu Miasta i Gminy Siewierz.